

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 100 — Rok 133 (4)

Niedziela, 30 kwietnia — poniedziałek, 1 maja 1944 r.

DZIŚ: Katarzyny ze Sieny
JUTRO: Filipa, Jakuba

Przeszło 2000 jeńców wzięto pod Kowlem

Sukces obronny wojsk niemiecko - rumuńskich nad dolnym Dniestrem i koło Jass

Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z GŁÓWNEJ KWATERY FUHRERA w dniu 29 kwietnia:

Nad dolnym biegiem Dniestru nasze wojska również w dniu wczorajszym uzyskały znowu pełny sukces obronny przeciwko gwałtownym atakom nieprzyjacielskim.

W rejonie bojowym Jass pomimo doprowadzenia nowych sił i wsparcia samolotami bojowymi, nie udało się bolszewikom wlaść w nasze stanowiska. Niemieckie i rumuńskie formacje częściowo w skutecznym kontrataku, rozbili wszystkie ataki nieprzyjacielskie, niszcząc pewną ilość czołgów. Podczas ciężkich walk obronnych ostatnich dni szczególnie odznaczyl się 208 pułk grenadierów pod dowództwem odznaczonego Krzyżem Rycerskim pułk. Fritza Müllera i 11 rumuński pułk kawalerii pod dowództwem pułk. Cheruwin.

Na południowy zachód od Kowla uzyskane w dniach poprzednich tereny oczyszczone z rozproszonych sił nieprzyjacielskich, przy czym zniszczono jedną otoczoną grupę bolszewicką. Wśród wziętych do niewoli przeszło 2000 jeńców znajduje się również komendant dywizji ze swym sztabem. W ręce nasze wpadła wielka ilość broni i materii wojennej. Krwawe straty bolszewików są wysokie. Od 26 kwietnia stracili bolszewicy 105 samolotów. W tymże czasie 9 własnych maszyn nie powróciło spowrotem.

We Włoszech nie miały miejsca żadne działania wojenne o specjalnym znaczeniu. Samoloty bojowe z dobrym skutkiem atakowały nocy ubiegłej nieprzyjacielskie pozycje i pomieszczenia wojskowe na przyczółku desantowym Nettuno.

Nad okupowanymi terenami zachodnimi w dniu wczorajszym zniszczono 11 samolotów nieprzyjacielskich. Przed wybrzeżem bretońskim doszło nocy ubiegłej do potyczki morskiej między niemieckimi łodziami torpedowymi i angielskimi kontrtorpedowcami. W silnej walce zatopiono jeden kontrtorpedowiec nieprzyjacielski typu „Tribal” i wzięto do niewoli 47 ludzi załogi. Jedna własna łódź poniosła uszkodzenia.

Normalna praca w dniu 1-go maja

KRAKÓW, 29. 4. — Rząd Generalnego Gubernatorstwa podaje urzędowo do wiadomości, że dzień 1 maja obchodzony w Rzeszy jako „święto pracy”, jest dla nieniemieckiej ludności Generalnego Gubernatorstwa zwykłym dniem roboczym.

Protest Szwecji w Waszyngtonie

SZTOKHOLM, 29. 4. — Szwedzkie ministerstwo spraw zagranicznych donosi: Poselstwo szwedzkie w Waszyngtonie stosownie do odebranej instrukcji wniosło protest u rządu Stanów Zjednoczonych z powodu przelotu wielkiej liczby samolotów ponad terytorium szwedzkim w dniu 15 kwietnia w pobliżu zatoki Laholms w Szwecji południowo-wschodniej.

Ubiegłej nocy samoloty nieprzyjacielskie zrzuciły bomby w północnych i zachodnich Niemczech.

Ciężkie niemieckie samoloty bojowe kontynuowały swe ataki na obiekty południowego wybrzeża angielskiego.

BUKARESZT, 29. 4. — Naczelna komenda armii rumuńskiej komunikuje w dniu 27 kwietnia:

Na przyczółek mostowy Sewastopol przeprowadzono lokalne ataki bez powodzenia.

Nad dolnym Dniestrem odparto próby przełamania wśród krwawych strat. W środkowej Besarabii nie wydarzyło się nic godnego uwagi.

Na północ od Jass są w toku gwałtowne walki z bolszewikami, atakującymi dalej znacznymi siłami, wspieranymi przez czołgi. Kilka lokalnych włamań zaryglowano lub w przeciw wypadzie zmniejszono.

Na odcinku Pascani i w górach Bukowiny nie wydarzyło się nic ważnego.

TRAGICZNA OPowieść LEŚNIKA

6 dni „rządów” bolszewickich w Założcach Rozkaz Stalina pozwala wszystkim rozstrzeliwać

LWÓW, 29. 4. — Z terenów przy frontowych na wschodnich krańcach G. G. nadchodzą stale wiadomości naocznych świadków o nieludzkim traktowaniu ludności przez bolszewików.

Jak donosi w swej korespondencji specjalny wysłannik agencji „Telepress”, jeden z mieszkańców miasteczka Założce, ocalały z pogromu sowieckiego, leśniczy Makar, w takich słowach opisuje bestialskie znęcanie się nad sowieckich nad zamieszkałymi w tamtejszej okolicy Polakami:

„W dniu 7 marca br. bolszewicy wkroczyli do naszego miasteczka, w tym samym dniu popołudniu przybył do mego mieszkania pewien bolszewik, w wieku około 50 lat, witając mnie słowami: „przyszliśmy was oswobodzić. Macie może ze dwa litry wódki?”. Zaprzeczyłem, albowiem w domu miałem najwyżej kilka kieliszków wódki. Bolszewik spytał oburzony, dlaczego tak mało i z uporem zażądał, aby oddać mu ze dwa lub trzy litry. Gdy kilkakrotnie zapewniłem go, że naprawdę nie rozporządzam większą ilością alkoholu, oburzył się niesłychanie. „Co, nie masz więcej? Co dla ciebie jest droższe, wódka czy życie? Jeśli mówisz, że nie masz więcej wódki, to chodź ze mną, zastrzelę cię. Życie twoje spoczywa bowiem w moich rękach. Gdy cię zabije, nikt mnie nawet nie spyta o powód, a dowódca mój powie najwyżej, że dobrze zrobiłem, gdyż trzeba niszczyć wszystkich wrogów naszej Unii Sowieckiej”.

Zdawałem sobie sprawę, w jak ciężkiej znalazłem się sytuacji. Żona moja płacząc potwierdziła, że naprawdę nie mamy w domu więcej alkoholu. „Towarzyszu — rzekła przy tym — a może potrzebujecie tytoniu?” Bolszewik stał się mniej natarczywym. „Owszem, tytoniu potrzebuję — odparł — dawajcie jeszcze mięso i słoninę”. Oświadczyłem mu znowu, że niestety nie mamy ani mięsa, ani słoniny, a jedynie najwyżej trochę masła. „Dobrze, dawajcie więc masło, tytoń i wódkę”. Po wypiciu na miejscu wódki, bolszewik robił wrażenie nieco podchmielnego.

„Właściwie to jestem jeszcze dla was bardzo dobry — powiedział przy tym — bo widzicie, w armii czerwonej jest taki rozkaz

Stalina, według którego wolno nam rozstrzeliwać ludzi, gdzie się tylko da, bez względu na narodowość. Stalin rozkazał nam maszerować aż do Berlina i tępić wszystkich, od najmniejszego do największego, Polaków, Ukraińców, czy też Niemców. Poza tym zobaczcie wkrótce tu przy drodze NKWD. Oni wam pokażą. Obecnie zostaną powołani wszyscy mężczyźni od 16—60 roku życia, a kobiety i dziewczęta od 15 do 35 roku życia będą przewiezione do zakładów przemysłowych zbrojeniowego i do kolchozów. No, a większą część ludzi rozstrzela się na miejscu. Wszyscy my jesteście bowiem wrogami państwa”.

Po tej wizycie bolszewika następnego dnia rannym, przybyło do miasteczka znowu kilka grup bolszewików. Paru spośród nich przyszło do nas. „Zajmiemy u was kwatery — wyjaśnili na wstępie — przygotujcie porządną kolację. Musi być mięso i wódka”. Przyrzekłem spełnić ich żądanie. Podczas dalszej rozmowy bolszewicy ci ubrani częściowo w mundur, a częściowo w ubrania cywilne, uzbrojeni w karabiny pozbawione ręczników, a jedynie zaopatrzone w sznurki, bądź też drut, zapytałem mnie czy pracowałem u Niemców. Odpowiedziałem spokojnie, że jestem leśnikiem, wobec tego pracowałem już za czasów polskich, potem za bolszewików, a ostatnio również i u Niemców.

„No, to ty jesteś sukłsyn. O ile pracowałeś dla faszystów jesteś wrogiem ludu. Dawaj mi tutaj zaraz parę porządných butów i ubranie. Dawaj także zegarek, a jeśli sprzeciwisz się, to zastrzelę cię na miejscu”.

Byłem zmuszony wydać tym zbiorom, co zażądali. Jeden z bolszewików ściągnął mi buty z nóg, inny odebrał zegarek. Po tym rabunku jeszcze raz nakazali mi, bym pamiętał o dobrym posiłku z wódką i obiecali, że przyjdą wieczorem na kolację.

Następnego dnia około godziny 9 rano przez okno mieszkania ujrzałem, jak sąsiedzi moi uciekają w popłochu i próbują się gdziekolwiek ukryć. Sąsiadka przybiegła do mnie, cała we łzach, wzywając rozpaczliwie Bo-

LIZBONA, 29. 4. — Drugi front jest frontem przeciw neutralnym — pod tym nagłówkiem czasopismo „Elera” roztrząsa sens nieprzyjacielskiej propagandy, dotyczącej otwarcia drugiego frontu.

W rzeczywistości zaś — pisze dalej wspomniany dziennik — rzecz ma się tak, że Anglo-Amerykanie wzdrgają się przed olbrzymimi ofiarami krwi i stratami materialnymi, które połączone byłyby z otwarciem drugiego frontu wojskowego we Francji. Zamiast tego utworzono drugi, lecz tym razem dyplomatyczny front, który skierowany jest przeciwko pań-

stwom neutralnym. Istotnymi częściami składowymi tego drugiego frontu są:

1) Zaciekla krytyka polityki neutralności Watykanu oraz usiłowanie skłonienia papieża do innego nastawienia w ten sposób, że rzuca się na Rzym i Watykan oraz Castel Gandolfo grad bomb,

2) Aliancki nacisk na Hiszpanię w formie dyplomatycznych interwencji i gospodarczych represji. Ponieważ jednak Hiszpania ściśle przestrzega neutralności, przeto zatopiony został hiszpański statek „San Sebastian”.

ga na pomoc i ochronę przed bolszewikami. Bolszewicy rabowali, płądrowali wszystko. Przerażona kobieta opowiada, że „czerwoni” chcieli ją zastrzelić, jednak zdolała zbiec. Mąż jej uciekł na podwórzu oknem. Życie uratowali oddając bolszewikom wszystko: ubranie, 9 kurcząt i 2 kaczki.

Dla poparcia prawdziwości tych słów — stwierdził leśnik Makar z miasteczka Założce — mogę podać nazwiska tych gospodarzy. Byli to Józef i Anna Korzeniowscy, zamieszkali w Założcach przy ul. Brodzkiej. Bolszewicy szalejąc z gniewu, powybijali szyby w oknach, zdemolowali wszystkie meble. Korzeniowscy zdolali wprawdzie zbiec, nie wiem jednak, czy dotąd jeszcze żyją. Wkrótce potem przybył do mnie sąsiad Kamiński opowiadając o dalszych zbrodniach bolszewików w miasteczku. Odebrali mu ubranie i wypędzili z domu. Na ulicy ujrzałem nagle biegnące w panice dziewczęta, uciekające przed rozbastwioną gromadą. „Oni napadają nas — krzyczały — i gwałcą”. Pewną ładną dziewczynę, Wandę Wisy bolszewicy wywieźli z miasteczka. Powróciła ona dopiero po trzech dniach wstrząśnięta i przynębiona. Przeżyła straszne katusze moralne, wydana na pastwę kilkunastu bolszewików. Jak później dowiedziałem się, jedna z mych sąsiadek Zofia Botke przeżyła niemiłe katusze. Pewien bolszewik groził jej śmiercią,

przyłożył do jej czoła rewolwer i oświadczył stanowczo, że zastrzeli ją, jeśli nie będzie mu uległa. Kobieta ta potraktowała to jako zwykły żart i zaśmiała się z zażenowaniem. W tym momencie bolszewik zobaczył nagle w ustach kobiety złote zęby. Zawołał gwałtownie, że musi mu ona oddać złoto. Mimo siły i przemocy nie udało mu się jednak wylamać zębów, a kobieta szczęśliwie zbiegła do pobliskiej wsi, Gajowej Rudy.

Pewnego znowu razu w miasteczku miano rozstrzelać kilkoro ludzi. Spędzono ich w jedno miejsce i rozkazano, aby rozebrali się. Wśród leżących nieszczęśliwi ci oświadczyli, że gotowi są oddać wszystko — wótkę, tytoń, zegarki, słoninę i buty, aby tylko darowano im życie. Po złożeniu okupu z całego prawie mienia, skazanci ci zbiegli do wsi Reniów, leżącej około 3 km na południowy wschód od Założców. Między nimi znajdował się mój dobry znajomy i sąsiad Stanisław Pytecki, zamieszkały przy ul. Brodzkiej.

We wsi Gaje Roztockie, jak dowiedziałem się, zamordowano i obrabowano trzech rolników. Rodziny ich miały także paść ofiarą bolszewickich oprawców, lecz zdolały w porę zbiec. W Gajach Roztockich zarekwirovano poza tym prawie wszystkie krowy, konie i wozy. We wsi, leżącej prawie o 3 km. od naszego miasteczka, znaleziono zastępcę wójta z obciętymi u-

Głos dnia

Zapytanie: „O co walczymy?” według doniesienia londyńskiego „Timesa” z Waszyngtonu, wysuwa się coraz bardziej na czoło aktualności w krajach anglosaskich. Jest to — jak pisze dziennik angielski — najważniejsze pytanie otwartego listu, wystosowanego przez 12-tu młodszych posłów republikańskich pod przewodnictwem członka kongresu Carsona ze stanu Ohio do ministra spraw zagranicznych Hull.

„Nie wystarczy wiedzieć”, że Anglia i Stany Zjednoczone walczą przeciwko Japonii z powodu Pearl Harbour, lub przeciwko Niemcom

„ponieważ kierujące czynniki Waszyngtonu zdecydowały, iż niemiecki program odbudowy stanowi zagrożenie dla narodu”. „Niemcy nigdy nas nie zaatakowały” podkreśla Carson.

Autorzy listu zapytują, czy nie należałoby wytłumaczyć Amerykanom, co właściwie znaczy „bezwąrnkowa kapitulacja”. Czy oznacza ona np. to samo, co zniszczenie jakiegoś narodu lub zupełne zrujnowanie kraju? Wymieniony list 12-tu republikańców stanowią zakonczenie ataku 24 innych młodych republikańców, na jaki narażony był Hull.

szami, nosem i wydubanymi oczyma. W Złotcach zastrzelono w kościele organistę. Rabunek i mord były na porządku dziennym.

Pewnego wieczoru przybył do mnie bolszewik, aby spożyć zamówiony posiłek. Żona podała jadło i wódkę. Ja również musiałem i usiąść z nimi przy stole. Po niecałych 20-tu minutach w mieszkaniu pojawił się inny bolszewik, pewien sierżant i zażądał niespodziewanie ode mnie, abym udał się z nim razem przed dom. Moja żona zaczęła płakać. Mnie również przejął strach, albowiem przeczuwałem najgorsze. Zwróciłem się z prośbą do obecnych w mieszkaniu bolszewików o pomoc, aby ratowali mnie przed śmiercią. Sierżanta błagałem, by nie był tak bezlitosny i przyrzekłem mu, że następnego dnia otrzymam ode mnie zegarek. Bolszewicy wstawili się za mną. W trakcie dalszej rozmowy wyjaśnił mi później, że sierżant bezwzględnie zastrzeliłby mnie. Obecni w domu czterech żołnierze zabawiali się przy wóдке, pijąc ją poprostu z dużych filiżanek. — Wkrótce też byli kompletnie pijani i zwalili się pod stół. Wykorzystałem tą okazję, aby się ukryć. Następnego ranka uciekłem na wieś, pozostawiając w domu żonę i siostrzenicę. Żona zapytana przez bolszewików, gdzie się znajduje, oświadczyła, że najprawdopodobniej udałem się do jakiegoś bunkru w obawie przed pociskami artyleryjskimi. Bolszewicy zagrozili żonie, że rozstrzelają ją i mnie, o ile natychmiast nie zdradzi miejsca mego pobytu. W dniu 9 marca żona przyniosła mi posiłek, opowiadając jednocześnie przebieg wypadków.

Po powrocie do domu mieszkanka została próżna, albowiem bolszewicy w międzyczasie wyjechali. Do dnia 12 marca przebywała ona sama z siostrzenicą, przynosząc mi tylko codziennie jedzenie. Bolszewicy na razie nie wracali. W dniu 13 marca żona odwiedziwszy mnie w kryjówce, opowiedziała mi o nowych bestialstwach sowieckich.

Ludność masowo uciekała w tych dniach z pobliskich miejscowości Milno, Blich i Reniów do wsi zajętych przez Niemcy. Bolszewicy nadal szaleli, rzucając morderczo i gwałcąc kobiety oraz dziewczęta.

W nocy z 12 na 13 marca żona została przy mnie. Kiedy czterech bolszewików przybył wieczorem znowu do naszego mieszkania, zastali tylko siostrzenicę. Zaraz na wstępie spytali ją, czy nie wie, gdzie znajdujemy się. Gdy ta zaprzeczyła, jeden z nich wydał rozkaz, aby w razie powrotu mej żony zastrzelić ohydnie kobiety. Sami tymczasem zaczęli mnie szukać. Jeden z nich udał się do sąsiedniego domu, mieszkańcy którego już zdołali uciec. Właścicielem domu był niejaki Krympowicz. Rodzina jego składała się z trzech córek i jednego syna. Córki bolszewicy zgwałcili, on sam z synem zdołał uciec śmierci. Ukryty w piwnicy domu Krympowicza kuzyn mój, dyrektor szkoły w Starych Złotcach, słysząc, jak jeden z bolszewików opowiadał do drugiego, że jeśli tylko znajda mnie, to wówczas położą mnie trupem na miejscu, a tak samo rozstrzelają żonę i siostrzenicę. Następnego ranka dyrektor szkoły zdołał uciec ze swej kryjówki, a po drodze w zaufaniu powiadomił ludzi, o tym, czego był świadkiem. Próbowano ostrzec mnie i rodzinę. Kiedy w dniu 13 marca żona osłownie zbliżyła się w pobliże domu dowiedziała się od siostrzenicy, dojącej krowy w oborze, o wypadkach, które w międzyczasie miały miejsce. Opowiadanie o czynach żołnierzy sowieckich przywróciło ją omdleniu.

W tym samym momencie na podwórzu padł granat niemiecki. Wybuch tego spowodował wśród bolszewików straszną panikę. Uciekali na łeb na szyję. W półtorej godziny później przybyli do nas Niemcy.

Ruch towarowy w dniu 1-go maja

KRAKÓW, 29. 4. — Urzędowo podaje się do wiadomości, że w dniu 1 maja analogicznie do normalnych dni roboczych obowiązuje wyładowanie i załadowywanie wagonów towarowych na stacjach kolejowych, jak również odtransportowywanie towarów. To samo odnosi się do wyładowywania i załadowywania statków motorowych żeglugi rzecznej.

Złoto sowieckie przeciw złotu dolarowemu

KRAKÓW, 29. 4. — Towarzysz Warga, główny doradca gospodarczy planowania Związku Sowieckiego, ogłosił w tygodniku sowieckim „Wojna i klasa robotnicza” artykuł na temat stanowiska Sowietów wobec międzynarodowego, względnie anglo-amerykańskiego problemu walutowego i finansowego. Wywody jego wywołały w Londynie silne wrażenie i dały powód do ironicznych uwag w rozmowach prywatnych kół City.

Mianowicie otwartzys Warga w swoim artykule potwierdził to, co już przed pewnym czasem przeniknęło okólnymi drogami do Londynu, a co da się streścić w opinii, że rząd sowiecki nie jest zainteresowany bynajmniej planem stworzenia jakiegos międzynarodowego, względnie anglo-amerykańskiego banku inwestycyjnego, lub jakiegos systemu regulowania walut. To było też powodem, dla którego Sowiety nie brały udziału w „sondujących pertraktacjach” w Londynie i Waszyngtonie, lecz wysłały jedynie obserwatora.

Obecnie po odmówieniu współpracy przez Moskwę upadł też plan powołania komitetu złożonego z Anglików i Amerykanów, celem dokładniejszego wypracowania planów w dziedzinie walutowej. Interesującym faktem jest stwierdzenie przez Towarzysza Wargę, że Związek Sowiecki bardzo chętnie powitałby powrót możliwie jak największej ilości krajów do standardu złota w jakiegokolwiek formie, jakkolwiek on sam nawet nie myśli o takim kroku. „Financial News” zauważa na marginesie tego wynurzenia swoje go wschodniego sojusznika, że wystąpienie Moskwy w tym poważnym zagadnieniu czyni podobne wrażenie, jak jeśli ubrany krawiec, lub chory lekarz.

Zupełnie inaczej zapatruje się neutralny świat finansowy na bolsze-

wicką politykę finansową. Argumentują tam następująco: zainteresowanie Sowietów w przywróceniu złotemu metalowi jego dawnej roli jest aż nadto zrozumiałe, jeżeli się weźmie pod uwagę, że złoto stanowi jeden z najważniejszych artykułów wywozowych Związku Sowieckiego. Poza tym Sowiety nie miałyby żadnego interesu w braniu udziału w jakiejś międzynarodowej regulacji walut. Moskwa nie przykłada żadnej wagi do udzielania pomocy światu nie bolszewickiemu, tj. plutokratom, przy rozwiązywaniu ich zagadnień walutowych i finansowych, które w gruncie rzeczy są równoznaczne z umocnieniem prywatnogospodarczego systemu ekonomicznego i liberalnego systemu gospodarczego w państwach demokratycznych.

W ten sposób otwarcie przyznaje się że Związek Sowiecki konsekwentnie w dalszym ciągu trwa przy swoich rewolucyjnych planach, skierowanych przeciwko prywatnej gospodarce i przy nadarzającej się sposobności uczyni wszystko, aby szkodzić cywilizowanemu światu, a w pierwszym rzędzie swoim obecnym sojusznikom i podkopywać fundamenty ich życia gospodarczego. To, nad czym pracuje Komintern z jednej strony, usiłuje uzyskać Kreml okólnymi drogami. Charakterystyczną jest również okoliczność, że Anglicy i Północni Amerykanie zrezygnowali ze swych eksperymentów walutowych z chwilą, kiedy Sowiety odmówiły w nich swego udziału. Wynika z tego, że Londyn i Waszyngton żywiły pewne określone nadzieje w kierunku zawiązania Sowietów w sieć stosunków gospodarczych i unieszkodliwienia ich w ten sposób. Kreml na czas przejrzał tę grę, a plan plutokratów spełznął na niczym. Także i tutaj okazała się ponownie absolutna przewaga Kremla wobec swoich zachodnich sojuszników, którzy dotychczas ani na

jednym punkcie nie zdołali wykazać swego górującego stanowiska wobec bolszewizmu.

Fakt, że Sowiety w dziedzinie finansowej i gospodarczej nie odstępują ani o włos od ideologii bolszewickiej oraz, że nawet dzisiaj nie czynią tajemnicy ze swego nieprzejednanego wrogię nastawienia wobec gospodarki prywatnej, dał powód do pewnych refleksyj w londyńskiej City.

Zwracając tam m. in. uwagę na fakt, że Sowiety w wypadku jakiegos „zwycięstwa alianckiego” już w przeciągu bardzo krótkiego czasu dzięki swemu fantastycznemu aparatowi produkcyjnemu i nie dającemu się opisać niskiemu standardowi życiowemu mas robotniczych, zepchniętych do stanu niewolników, byłoby w możności podjąć rujnującą konkurencję z całą gospodarką prywatną na wszystkich rynkach. Pociągnęłoby to za sobą konieczność niezwoźnego ponownego wystawienia barier celnych i przywozowych wobec czerwonego handlu, wskutek czego świat znalazłby się w obliczu ponownego, nieobliczalnego w skutkach chaosu gospodarczego i wobec groźby nowych kryzysów, paraliżujących cały rozwój gospodarczy. Z tego powodu nie ma najmniejszego sensu studiowanie jakichś planów Kenyesa lub White’a.

„Plany” te miałyby tylko wówczas jakiś cel, gdyby dały się przeprowadzić na całym świecie. Obecnie jednak pokazało się, że myśli się o tym w Moskwie, wobec czego już teraz można z absolutną pewnością powiedzieć, że jakieś zwycięstwo alianckie pociągnęłoby za sobą niezwłocznie bardzo ciężkie przesilenia i zaburzenia gospodarcze, przeciwko którym nie ma lekarstwa ani w Anglii, ani w Stanach Zjednoczonych.

W KILKU WIERSZACH

United Press donosi z Nowego Jorku: „Wallstreet cierpiał w ubiegłym tygodniu na febrę inwazyjną”. Na podstawie cen papierów, będących tu w obrocie, stracił one na ogół około 1 miliarda dolarów.

Kilku robotników rolnych zatrudnionych w majątku ziemskim Casablanca w pobliżu Talavera de la Reina znalazło we środę bombę lotniczą, pochodzącą z czasów wojny domowej. W czasie próby unieszkodliwienia bomby, bomba eksplodowała i zabiła czterech młodych ludzi. Piąty młodzieniec został śmiertelnie ranny.

Posel meksykański w Lizbonie Alvarez del Castille został mianowany ambasadorem w Kolumbii. Jego wyjazd z Lizbony nastąpi w najbliższych dniach.

W składnicy wina firmy Ferreira, w Gaia, w okolicy miasta Porto (Portugalia), wybuchł w środę pożar, który zniszczył całą składnicę. Pastwą płomieni padło 4 tysiące skrzyń oraz 700 beczek z wypalanką winną. Wskutek gorącej butelki z wypalanką winną eksplodowała jak granaty ręczne, na skutek czego zranienia odnieśli różni członkowie straży pożarnej oraz robotnicy.

Z końcem roku 1940 uruchomiono komunikację telefoniczną pomiędzy Rzeszą Niemiecką łącznie z Protektoraem Czech i Moraw, z Generalnym Gubernatorstwem jak również z Luksemburgiem, Alzacją i Lotaryngią a zajętymi czasu swego obszarami francuskimi. Obecnie zaś komunikacja telefoniczna rozszerzona została na cały obszar Francji.

W nocy na 27 kwietnia lotnictwo anglo-amerykańskie ponownie naruszyło suwerenność Szwajcarii w powietrzu. Samoloty te przelatywały krótko po północy ponad obszarem granicznym. Alarm lotniczy ogłoszono na północ od linii Biel-Berno—Luzerna—St. Gallen.

Cesarski minister domu japońskiego podał do wiadomości, że księżniczka Yuriko Mikasa urodziła dziś córkę. Jest to pierwsze dziecko, które wydała na świat księżniczka.

Według doniesienia agencji Reutersa ma być ruch okropny między Irlandią i Lizboną wstrzymany, ponieważ brytyjskie władze odmówiły wystawienia przepustek brytyjskim statkom, które chciały płynąć do Lizbony.

Prezydent ministrów zamianował feldmarszałka-porucznika Vizeza Emila Barabasa nowym szefem węgierskiej cenzury prasowej a jego poprzednika, generała majora Auditora Kornela Bartisa zwolnił z tego stanowiska.

Lasy zajmują 90% terenu użytkowego całej Norwegii. Zauważyć należy, że tylko 60% tych lasów jest uprzystępniona. Roczny wyręb drewna wynosi 10,5 milionów m. st. Według własności przypada tylko 20% powierzchni zalesionej na lasy państwowe i kościelne, 80% zaś na lasy prywatne.

Hodowla nasion oleistych w Rumunii coraz więcej się rozszerza. W roku bieżącym obszar pod hodowlę rycyny rozszerzony ma być do 10 tysięcy ha.

Związek właścicieli winnic w Bratysławie odbył swoje roczne zebranie, na którym podano do wiadomości, że przeciętny wynik z okresu 10 lat wynosi w Bratysławie 783 hl wina. W r. 1943 rezultat winobrania wynosił 1,603 hl czys ego wina, tj. o 820 hl więcej, niż wynosi przeciętna z okresu 10-ciu lat.

Panujący w Anglii brak węgla oddziałuje także na zaopatrzenie wojska. Jak donoszą, wydawane są z tego powodu, dla oszczędności paliwa, każdego piątku tylko zimne dania wszystkim stacjonowanym w Anglii żołnierzom.

Przy udziale szefa państwa i ministra Falangi Arrese poświęcono we środę nową koleją elektryczną na przestrzeni Madryt—Escorial—Corcedilla. 70 km długa linia kolejowa pokonywana będzie w 40 minutach, wobec czego umożliwia ludności madyryckiej wyjazdy do słynnego pałacu królewskiego i klasztoru Escorial, jak również do gór Guadarama.

Jak donosi brytyjska służba informacyjna z Buenos Aires, argentyński minister marynarki, kontradmirał Alberto Tessaire, został mianowany zastępcą ministra sprawiedliwości.

Niezlomna postawą twierdzy Rabaul

Nowa taktyka Aliantów na Pacyfiku

TOKIO, 29. 4. — Jakkolwiek jeszcze mniej więcej przed tygodniem głosili Amerykanie, że zamierzają wykonać wielkie i skombinowane operacje na morzu, w powietrzu i na lądzie przeciwko wyspom należącym do grupy Marshalla, a zajętym przez Japończyków, to obecnie jednak jak podkreślają tutejsze koła wojskowe — w odniesieniu do tych spraw zapanowała podziwienią godna cisza. Nie jest rzeczą jasną, czy chodzi w danym wypadku jedynie o manewr, mający odwrócić uwagę, lub też czy strona amerykańska obawia się krwawych s.rat, jakimi do tychczas zawsze uwarunkowane były tego rodzaju operacje.

Na marginesie sytuacji na Pacyfiku tutejsze koła wojskowe zwracają uwagę, że Alianci pod innymi auspicjami prowadzą w dalszym ciągu pierwotną swą taktykę, zmierzającą do skrócenia pozycji japońskich atakami lotniczymi, przy czym przy naloach obecnych ograniczają się, jak się zdaje, do używania li tylko samolotów dalekodystansowych, starających z lądowych punktów oparcia.

Bynajmniej jednak nie zmniejszyło się tempo wojny lotniczej na Pacyfiku środkowym i południowym, a raczej zyskało ono jeszcze na nasileniu na skutek nowej strategii. Podczas gdy ogółem 2267 samolotów alianckich w ciągu miesiąca marca atakowało Rabaul a ponad 600 maszyn atakowało na południowym Pacyfiku wyspy Jaluit, Ponape, Mile Wotje itd., to w pierwszych 20-tu dniach miesiąca kwietnia więcej niż 2400 maszyn alianckich atakowało Rabaul, podczas gdy liczne siły lotnicze użyte zostały przeciwko punktom oparcia położonym w pobliżu, a mianowicie przeciwko Buka, Buin i Kavieng. Nie jest rzeczą jasną, jak dalece nasiloną tą koncentracją alianckiej działalności lotniczej na ten teren uważać należy jako manewr odciągający uwagę od rzekomych dalszych lądowych na Nowej Gwinei, o jakich raportował nieprzyjaciel.

Stwierdzić należy przede wszystkim fakt, że w tej chwili nie użyto większych lotniskowców, lecz raczej baz położonych na wyspach jako

punktów oparcia dla walk lotniczych na Pacyfiku, które też odpowiednio rozbudowano. Stwierdzono np., że podczas stale powtarzanych nalołów na teren północnych Karolin użyto bez wyjątku wielkich hydroplanów lub też silnych bombowców. Jako punkt wyjściowy dla tych akcji uważać należy przede wszystkim nowo zbudowane punkty oparcia na Kwadjelin dla terenu Pacyfiku środkowego oraz na wyspach Admiraliskich dla grupy wysp południowych.

Ze Alianci używali tutaj najnowocześniejszych samolotów dalekodystansowych, to wynika z faktu, że niedawno temu zaatakowano grupę Kei na południe od Nowej Gwinei oraz w dniu 22 kwietnia po długim czasie dokonano również ataku na wyspę Borneo.

Kiedy więc położenie punktu ciężkości po stronie Aliantów zarysowuje się wyraźnie pod względem użycia samolotów lądowych, to równocześnie podnoszą się uprzedzone pytania, gdzie podziwiają się siły morskie floty Nimitza. W każdym bądź razie podkreśla się tu, że Alianci stali się, jak się zdaje, bardzo ostrożni i obawiają się używać wielkich lotniskowców, których uzupełnienie sprawia trudność. Na razie mają oni nadzieję, że uda im się zniszczyć bazy japońskie przy pomocy mniej kosztownych choć powolniejszej rozbudowy punktów oparcia na wyspach.

Nie na ostu ku komunikaty frontowe z Rabaul, tej twierdzy wyspiarskiej najdotkliwiej uszkodzonej, przy czyniają się do tego, aby poznać siłę pozycji japońskich oraz duch bojowy ich załóg. Jakkolwiek ten punkt oparcia pozostaje bezustannie pod gradem bomb ciężkich i najcięższych, to jednak umocnienia jego rozbudowane zostały tak doskonale — jak stwierdzają komunikaty — że w czasie poszczególnych ataków Japończycy ponoszą nieznaczne straty w kilku tylko ludziach. Przypuszcza się ogólnie, że samo miasto Rabaul stało się dzisiaj stosem gruzów i popiołu.

Zadziwiająca jednak jest rzeczą, że jeszcze nie zawacają się prawie żadne zmiany w porównaniu do okresu przed bombardowa-

niem miasta. Duch bojowy, jaki ożywia ludność oraz systematyczne zwalczanie pożarów, przyczyniło się do tego, że w Rabaul pulsuje życie nadal jako symbol siły tej pozycji japońskiej najbardziej eksponowanej.

TOKIO, 29. 4. — Agencja Domei donosi, że rząd japoński polecił swemu posłowi w Madrycie Ykichi Suma złożenia u rządu hiszpańskiego protestu, skierowanego przeciwko rządowi waszyngtońskiemu z powodu sprzecznego z prawem ataku na japońskie statki szpitalne „Yoshino Maru” i „Tachibana Maru”, które zostały zaatakowane na Oceanie Spokojnym w dniach 26 stycznia i 14 marca. Jest to już czwarty protest, jaki rząd japoński złożył u rządów Stanów Zjednoczonych od dnia 28 czerwca ub. r. z powodu bombardowania statków szpitalnych. W miarodajnych kołach podkreślają, że ostatni sprzeczny z prawem ataków na japońskie statki szpitalne dokonały znowu samoloty amerykańskie, mimo że rząd Stanów Zjednoczonych kilkakrotnie składał oświadczenia w sprawie bezprawnych ataków na statki szpitalne i wyraził swą gotowość respektowania umów haskich w sprawie statków szpitalnych.

Okoliczności, wśród których dokonano ataków na statki szpitalne, wykazują niewątpliwie, że tych niedludzkich zniszczeń dokonano z najbarbarzyjszymi i okrutnymi motywami, mianowicie z chęcią mordowania i ranienia niebronionych ludzi.

TOKIO, 29. 4. — Nacisk japoński na Dimapur, ważny aliancki punkt operacyjny, przybiera na sile. Wojska alianckie usiłują pozbyć się tego nacisku, ściągając posiłki w artylerii i innej ciężkiej broni, jednak ofensywa japońska z Kochima posuwa się dalej w zachodnim kierunku. W międzyczasie rejon Kochima został zupełnie oczyszczony od Aliantów. W ten sposób pierścienie dookoła Imphal zamyka się coraz ciśniej. Jeszcze dnia 18 kwietnia zajęto ważną miejscowość Moila. W ten sposób Japończycy wtargnęli potężnymi klinami od południa, wschodu i północy w grupę fortyfikacji Imphal. Rozstrzygająca bitwa oczekiwana jest w najbliższym czasie.

Gdy ludzie listy pisywali

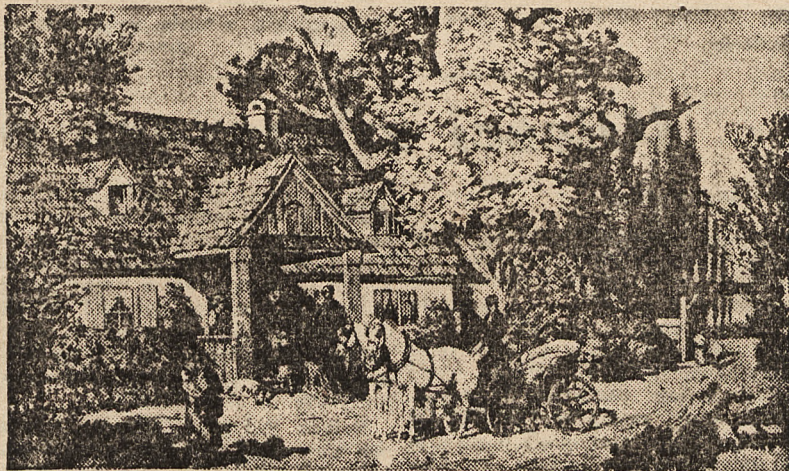
Czy dziś w wieku XX, można je-
zeczne mówić o liście? Czy w ogóle
wypada w epoce telefonu, aeroplanu
i radia zajmować się epistolografia?
Musimy bowiem przyznać, że ten
pisemny środek komunikacyjny nie
jest dziś wcale en vogue. W okolicz-
nościach, w których dawniej musie-
libyśmy list napisać, nie chcąc być
w kolizji z towarzyskim savoir-
vivre'm, obecnie z wielką pochopno-
ścią wyręczamy się wynalazkami cy-
wilizacyjnymi. Wszelkie życzenia, gra-
tulacje, pozdrowienia, załatwia tele-
gram, gazeta, radio. Ale nie tylko te
konwencjonalno-towarzystwie powin-
ności zwala się dzisiaj na druty te-
legrafu, czy fale eteru — telefon
potrafi być nawet pośrednikiem o-
świadczeń. A list miłosny? ten, któ-
ry wydał takie arcydzieła literackie,
jak korespondencję Heloizy i Abe-
larda, czy listy hiszpańskiej zakon-
nicy Marianny Alcoforado, czy pan-
ny de Lespinasse? lub Katarzyny
Mansfeld? Czy dziś jest w ogóle
potrzebny? Wszak odpowiednio do-
brany ostatni szlagier filmowy zu-
pełnie wystarczająco powiadomi w
„koncercie życzeń“ bogdanę o bar-
wie i dynamice uczuć adoratora. A
coż dopiero marzyć o „listach-poga-
wędkach“, tak kultywowanych w epo-
ce sentymentalnej i romantyzmu,
które znalazły szczytowy wyraz w
„Listach pani de Sevigne do córki“?
W listach Słowackiego do matki,
Kraśńskiego do Delfiny Potockiej.

Z jednej strony ta rzucająca się w
oczy powszechna niechęć do listu, z
drugiej bardzo niski poziom este-
tyczny dzisiejszych listów, anemicz-
nych, artystycznie bezwyrazowych,
nasuwa refleksje, czy nie stoimy nad
grobem epistolografii? Czy nie jest
to już ostateczny zmierzch listu,
wskutek rozwinięcia zastępczych
środków komunikacyjnych i szalone-
go „tempa życia“ współczesnego?

Przyczyna jednak leży, zdaje się
w czym innym. Po prostu człowiek
dzisiejszy zepsuty wynalazkami jest
wygodny — a list jest trudny. Wbrew
bowiem pozorom, ułożenie tego naj-
poprościejszego, najpowszechniejszego
w dziedzinie sztuki piśmienniczej
zjawiska, jakim jest list, nie jest tak
łatwe. Ktoż z nas nie łamał się choć
czasem z trudnościami w ułożeniu
listu? I ktoż nie wyczuł wtedy jego
opornej, własnymi prawami estetycz-
nymi rządzącej się istoty, świadczą-
cej o przynależności listu do two-
rów literatury pięknej? Tak jest,
list należy do twórców sztuki, —
nawet ten najzwyczajniejszy, praktycz-
ny — o czym dziś zapomnieliśmy
zupełnie, o czym jednak pamiętały
dobrze epoki poprzednie. Już staro-
żytność uczyniła list przedmiotem
szkolnym, za nią w średniowieczu,
renesansie, oświeceniu aż po roman-
tyzm kultywowano ars epistularii,
wychodząc z założenia, że pisanie
listu jako sztuki można i trzeba się

uczyć. Ale jak my dziś grzeszymy
zupełnem oderwaniem listu od lite-
ratury pięknej a zredukowaniem go
wyłącznie do funkcji życia prak-
tycznego, tak znów epoki poprzednie
myliły się, zaliczając list do twórców
czystych literatury pięknej. Prawda
żas leży jak zwykle w pośrodku.
List (jak wykazują najnowsze bada-
nia), nie należy do twórców literatu-
ry pięknej czystej, lecz jest pro-
duktem literatury stosowawczej i ma
(analogicznie do wytworów sztuki
stosowanej) na celu nie budzenie
uczuć estetycznych o charakterze zu-
pełnej bezinteresowności, lecz cel
praktyczny, życiowy. Teorie dotych-

zawiazanie bezpośredniej styczności
jednej z nich z drugą, która temsa-
mem urasta do roli biernego współ-
auora. Niezmiernie ciekawe jest
zwłaszcza owo sjamskie zrosnięcie
się osobowości autora i adresata, je-
dyne na terenie literatury. Nie ma
listu napisanego do — nikogo. Adre-
sat wpływa choć zaocznie, modyfi-
kuje treść, formę, dyktuje nieraz
ujęcie stylistyczne. Ideniczne wy-
powiedzenie się autora w listach do
różnych osób na ten sam temat, rzu-
ca cię na jego talent epistologra-
ficzny. Adresat do pewnego stopnia
może być odpowiedzialnym za war-
tość artystyczną listu. Im wybitniej-

Na probostwie.

rys. W. Pocięchy

czasowe wyjaśniały istotę listu apro-
ksymatywnie, uważając go za rodzaj
uboczny tylko i tworząc teorie listu-
mowy, listu — półdialogu, listu —
rozmowy i listu — wyznania, oraz
różne ich kontaminacje. List nato-
miast jest autonomicznym rodzajem
literackim, warością samoistną, peł-
ną, niezależną od innych form sztuki
i życia, o właściwej sobie treści
i praktycznej — estetycznej funkcji.
To dotarcie do istoty listu (dokona-
ne nawiasem mówiąc dopiero w do-
bie ostatniej — jak zwykle najprost-
sze, najpowszedniejsze zjawiska odk-
rywa się najpóźniej) pozwala ok-
reślić zasadnicze, swoiste cechy li-
stu. Do tych należą przede wszyst-
kim: wartość użytkowa listu — nie
ma listu bez interesu (wszystko je-
dno czy nim będzie prośba, podzię-
kowanie, czy tylko chęć nawiązania
towarzystwiejskiego stosunku). Następnie
forma pisemna — nie ma listu nie-
napisanego. Dalszym warunkiem li-
stu, i to conditio sine qua non, jest
nieobecność adresata. W końcu ton
bezpośredniości panujący w wypo-
wiedzeniu się autora na terenie da-
nego interesu w stosunku do adre-
sata, oraz tegoż adresata biernie
współautorstwo. List zatem jest to
w celach praktycznych na tle pew-
nego stosunku dwóch osób, pisemnie

zawiazanie bezpośredniej styczności
jednej z nich z drugą, która temsa-
mem urasta do roli biernego współ-
auora. Niezmiernie ciekawe jest
zwłaszcza owo sjamskie zrosnięcie
się osobowości autora i adresata, je-
dyne na terenie literatury. Nie ma
listu napisanego do — nikogo. Adre-
sat wpływa choć zaocznie, modyfi-
kuje treść, formę, dyktuje nieraz
ujęcie stylistyczne. Ideniczne wy-
powiedzenie się autora w listach do
różnych osób na ten sam temat, rzu-
ca cię na jego talent epistologra-
ficzny. Adresat do pewnego stopnia
może być odpowiedzialnym za war-
tość artystyczną listu. Im wybitniej-

ZYGMUNT SZCZYRSKI

STARY PAROWOZ

Kolegom kolejarzom — poświęcam.

ZESTARZAŁ SIĘ JUŻ, ZUŻYŁ, ALE NIE SPOCZYWA
POCZCIWINA PAROWOZ — KUPA ŻELAZIWA.
OPUSCIŁ GO PRZYJACIEL — MASZYNISTA STARY —
A ON — SŁUŻY JUŻ TYLKO, JAKO ZBIORNIK PARY.
A PAROWOZ SĄSIEDNI OCZY REFLEKTORÓW
WYBAŁUSZA Z UKOSA, ŚMIEJE SIĘ I — BOCZY.
ŁOŻYSKA PORDZEWIAŁY, LECZ NIKT NIE DBA O TO
— SĄ WSZAK NOWE MASZYNY, BŁYSZCZĄCE JAK ZŁOTO.
NAWET GWIZDEK MU ZDJĘTO — POCIECHĘ JEDYNĄ...
...PAROWOZY Z NIM RODZA SIĘ, ŻYJA, Z NIM GINĄ...
I DZISIAJ STARUSZKOWI Z ARMATURY CAŁEJ
MANOMETR I WODOMIERZ TYLKO POZOSTAŁY.
TYLE, ŻE NA BOCZNICĘ ZAJRZY MŁOKOS-PALACZ,
KTÓRY WODĄ GO POI I WEGŁEM NAPAJA.
— JEZDZIĆ? DAWNO NIE JEZDZIŁ JUŻ O WŁASNYCH SIŁACH.
PODWOZIĆ SIĘ GO MUSI. A TO RZECZ NIEMIŁA...
NIE WALCZY O SPRAWNOŚCI ZASZCZYTU, O LAURY,
A JEDNAK — JESZCZE SŁUŻY — DZIADOWINA STARY —
I ŻUJĄC WSPOMNIENIAMI ŻŻARTE WĘGLA TONY
OGRZEWA SWYM ODDACHEM MŁODZIUTKIE WAGONY.

podnieć a i cel wyczerpują się w sa-
mym stosunku wzajemnym kore-
spondentów złączonych związkami
duchowymi bardzo intensywnymi i
ten też typ najczęściej wydał arcy-
dzieł, w każdej epoce, zwłaszcza w
dziedzinie listów miłosnych.

Już taka najogólniejsza, zgrubsza
tylko naszkicowana analiza wyka-
zuje jak skomplikowane jest tak
zwykłe napozór, tak powszechne zja-
wisko, jakim jest na terenie życia
i literatury list, i jakie możliwości
artystyczne nastroja a zarazem jak-
ie wymagania stawia pragnącemu
zadość uczynić swoistym prawom li-
stu, o ile oczywiście au or nie jest
wielkim talentem pisarskim, albo u-
rodzonym epistolografem. Ponieważ
jednak natchnieni epistolografowie
nie rodzą się na kamieniu, należy
położyć nacisk na konieczność nauki
listowania. Autor powinien rozpo-
rządzać pewną techniką listową,
gdyż list związany genezycznie z
potrzebą chwili, powstaje zasadni-
czo pod przymusem życia praktycz-
nego, a w warunkach przymusu tyl-
ko wyjątkowo rodzi się arcydzieło.
To też epoki, w których ceniono
naukę listowania miały poziom prze-
ciętnej produkcji listowej znacznie
wyższy, niż współczesna nam doba,
nie mówiąc już o tem, że wogóle
samo „ars epistularii“ jest zjawis-
kiem kultury świadczącej o potrze-
bie wyższych poziomów w danej epo-
ce. A w naszej dobie listowniki ze-
szły do poziomu literatury kuchen-
nej, na równi z sennikami egipskim.
To rozpaczliwe obniżenie dzisiejszej
przeciętnej produkcji epistolograficz-
nej jest pozostałością po fałszywej
teorii romantycznej, która zrywając
z wszelkimi regułami i wzorami za-
pomniała o tem, że nauka listowa-
nia, nieobchodząca naturalnie geniu-
sza, niezbędna jest dla przeciętności.
Może więc wraz z jakimś rene-
sensem „artis epistularii“ podnie-
sie się estetyczny poziom współ-

czesnego listu. I nasza niechęć, spo-
wodowana głównie brakiem umiejęt-
ności, będzie zjawiskiem tylko przej-
ściowem, podobnie jak w wiekach
średnich. Wbrew bowiem sceptycz-
nym opiniom, żywotność listu jako
rodzaju artystycznego nie jest wy-
czerpana. Telegramy, telefony, ra-
dia, mogą niszczyć jego częstotli-
wość, tempo życia może podważać
modę listu, ale nie może mieć wpły-
wu na jego możliwości estetyczne.
Nowe warunki zewnętrzne stwarza-
ją tylko odmienne warunki piękna.
Trudno przewidzieć kształty, ku któ-
rym zawrotne tempo rozwoju środ-
ków komunikacyjnych popchnie
przyszły list. W każdym razie moż-
na zauważyć tendencję wyraźną do
skrócenia obszerności oraz do za-
cieśnienia zakresu tematów do
spraw osobistych (sprawy ogólne
odebrał listowi dziennik). A i w
tym osobistym zakresie panuje
skłonność do ograniczenia do spraw
najważniejszych, nagłych, do inte-
resów o treści doraźnej. Sprawy
błahie, konwencjonalne, załatwia te-
legram i telefon, swoją drogą odci-
ając temsamem list od banału. Z
tem wszystkiem jednak dzisiejsza
depesza listowa może być równie
piękna jak rozlewna gawęda epoki
„burzy i naporu“, rozumie się zu-
pełnie innym pięknem.

Nie jest jednak wykluczony po-
wrót listu częstszego i dłuższego.
Kiedy przyjdzie czas i człowiek o-
patrzy się w tym wysięgu wynal-
azku z czasem, i zrozumie, że wła-
nie wynalazki powinny w swym o-
statecznym efekcie przysporzyć wol-
nego czasu, aby człowiek mógł
wzniesić się ponad życie, opanować
je refleksją, nie rozpraszać się bez
reszty w zjawiskach życiowych, lecz
skupić się, odnaleźć swe indywidual-
ne oblicze — wtedy ekspansja wzbo-
gaczonej jego duszy zapragnie może
wyrzucić się listem długim, listem-
pogawędką, listem-wyznaniem, m.b.

NAUCZYCIELKA Z SOKOLNIK

Ojcu wydawało się za młodu, że
zostanie wielkim artystą. Malarswo
lwońskie stało wówczas bardzo wy-
soko, szczyściło się Kossakiem i Grot-
gerem, którzy zaprawiali się do wy-
sokich lotów w przyszłości, więc i
Stanisław Bartus wyobrażał sobie,
że potrafi im sprostać. Zapalał oka-
zał tyle, iż mu dobrzy ludzie z mar-
szałkiem Stanów Krajowych Tadeu-
szem Wasilewskim na czele pomogli,
nie szczędząc zasilków na kształce-
nie się. Ale talentu nie stało. Bar-
tus, mierny portrecista i rysownik
nie doprowadził nigdy wysoko, za-
wsze na chleb codzienny starczy-
ło, tem mniej na staranniejsze wy-
kształcenie jedynaczki Marii, która
też od młodu ujawniała wysokie am-
bicie. Jak ojcu malarstwu, tak jej
marzył się teatr i literatura. Pragnę-
ła zostać aktorką, pisywała od-
dziełka wiersze. Z teatrem nie wy-
szło zupełnie, rozważni ludzie prze-
konali Marię Bartusównę, że szkoda
zachodu wobec braku wszelkich wa-
runków i aparycji scenicznej. Za-
częła tedy silnie pracować nad opa-
nowaniem słowa i wyrazu literac-
kiego, czytając wiele poetów roman-
tycznych i sposobie się na poetkę,
wielką poetkę swej epoki.

A należy podkreślić, że działo się
to pod koniec 8 dziesiątka ubiegłego

wieku, kiedy nad całą Europą za-
chodzą objęła rządy epoka tzw.
pozytywizmu czyli pracy organicz-
nej. Hasłem jej był odwrót od hasła
epoki romantyzmu i od poezji w ogó-
le. Szydłono z jej nadmiaru w ży-
ciu, przekpiwano marzycielstwo i
wzdychanie do gwiazdeczek nieba i
kafelków z pieca, wysmiewano
wszystko, co odrzucało ludzi od
systematycznej walki o chleb co-
dzienny, o zdobycie niezależności ma-
terialnej i pozycji społecznej. Sama
ta idea była bardzo zdrowa i po-
parcia godna szczególnie u nas, po-
zytywiści jednak przesadzili mocno,
usuając poza obręb życia wszelkie
marzenie i fikcję artystyczną, bo
odciągała człowieka od hasła pracy
organicznej.

Maria Bartusówna przeciwstawiła
się bardzo gromko tym przyziem-
nym idealom. Uderzyła w struny
uczuciowości w poezji i uwzględnia-
ła w swej twórczości poetyckiej
przede wszystkim motywy i troski
ściśle osobiste. Nie była to jeszcze
poezja najwyższego lotu, sięgająca
wyżyn Asnyka czy Konopnickiej,
ówczesnych mistrzów słowa, ale ja-
ko odzew tkliwego i cierpiącego ser-
ca kobiety znalazła słuszenie żywe
echo i odźwięk.

Pierwszy ten zborek 20-letniej
Bartusówny pojawił się we Lwowie

w r. 1876. Rozgłos uzyskała dość
znaczny. Zbyt pohopnie wróżono
młodej poetce wielką przyszłość. A
biedactwo tymczasem na obiad nie

miało i na dokończenie studiów w
seminarium nauczycielskim w Kra-
kowie. Znaleźli się dobrzy ludzie,
którzy pomogli nieporadnej i tro-
chę przeczułonej dziewczynie. Zdą-
ła z ich pomocą maturę i dostała upra-

gnioną posadę nauczycielki w szkole
powszechnej w Sokolnikach pod
Lwowem.

Uradowana wzięła się w Sokolni-
kach z zapalem do pracy literackiej.
Napisała poemat dramatyczny „Wan-
da“, u wór większych rozmiarów
„Czarodziejska fujarka“ oraz kilka
nowel prozą. Wysiłek ten nie dał
jednak większego rezultatu arty-
stycznego. O wiele wyższe i cennie-
sze były drobne utwory liryczne, w
których zdobyła dość wysoki poziom
i imię w literaturze. Zazwyczaj op-
iewa w nich młoda, smagana por-
ządnie przez los artystka swą sie-
roczą szarą dolę, skarży się w spo-
sób sentymentalny, trochę już dziś
staroświecki dla naszych uszu, na
świat i ludzi. Utykuje gorzko, że
świat jest w stosunku do człowieka
zimny i odczuwający, że karmi go
klamstwem i obłudą. Z wielką pro-
stotą i prawdą odzwierciedla młoda
wieszczka z an „zwątpienia ducha“
w jednostce wyższej z natury po-
nad otaczający tłum, która jednak
nie może odnieść zwycięstwa, bo
braknie jej zdolności do analizy i
rozpoznania, bo życie nie dało jej
jeszcze porządnie po palcach.

Utworami drukowanymi w czaso-
pismach lwowskich zdobyła sporo
uznania i poklasku wśród ludzi spra-
gnionych ożywczą rosą poetyckiej,
a zrażonych suchością epoki, w któ-
rej rozwijała się świetnie proza, a
dla poezji lirycznej mniej było zro-

zumienia. Uznanie dla talentu Bar-
tusówny przedostało się rychło poza
rogatki Lwowa, drogą do dalszych
osiągnięć artystycznych stanęła
przed nią otworem. Tu jednak sta-
nęła na zawadzie zły los, prześlada-
jący od kolebki biedną nauczycielkę.
Przeniesiona z Sokolnik na inną gor-
szą posadę na głębokiej prowincji
zaczęła zapadać na zdrowiu. Dzie-
dzicznie skłonna do suchoty zapadła na
nie wkrótce. Wskutek choroby mu-
siała pożegnać się ze szkołą, tak za-
bójczą dla rozwoju tej duszy-mimo-
zy. Mimo pomocy, której jej nie
szczędzono, mimo starannej opieki,
ulega gruźlicy gardła jesienią 1885
roku. Umierając zaczynała trzy-
dziesty rok życia. Jak gdyby w
przeczuciu tego finału, napisała na
kilka lat przed śmiercią utwór „Sio-
wik w klatce“, gdzie odmalowała
cierpienia poety, który na łożu
śmierci kończy „ostatnią pieśń
niedoli“. Swoją stosunek do ogółu
określiła M. Bartusówna w wierszu
„Skarga“. Wyraża w nim mocno
ogromną wiarę w ludzi i w dobre
pierwiastki ich natury, skarży się
natomiast na swój los przeciwny, na
wieniec laurowy, który doszedł ją
zapóźno: bo „ciemniami swemi opłótł
jej zbolale skronie“, a „róże jej ma-
rzeń powiodły bez słońca i ciepła“...
Biedna nauczycielka z Sokolnik,
w której na chłubę Lwowa dor szał
wielki, pierwszorzędnny talent poe-
tycki!

Ostrzeżenie lotnicze:

3 sygnały w ciągu minuty

Alarm:

sygnał 1-minutowy (ton wyjący)

Zapowiedź odwołania alarmu:

3 sygnały w ciągu minuty

Odwołanie alarmu:

sygnał 1-minutowy (ton wysoki)

WYPŁATA ZASIŁKÓW

Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział renowy we Lwowie podaje do wiadomości, że rozpoczął już wypłatę bieżących zasiłków z ubezpieczenia społecznego, osobom uprawnionym do poboru zasiłku, zamieszkałym we Lwowie i w bliskiej okolicy.

Wypłata osobom uprawnionym, zamieszkałym w Dystrykcie, będzie przeprowadzana w najbliższym czasie przez placówki płatnicze przy poszczególnych Starostwach okręgowych.

Dnie, w których ta wypłata nastąpi, zostaną uprzednio oznaczone i osobnymi ogłoszeniami podane do wiadomości.

Uprawnieni do poboru zasiłku mają wykazać się w placówkach płatniczych odpowiednimi decyzjami i ostatnim pocztowym odcinkiem wypłaty zasiłku.

SPRZEDAŻ SERWATKI, BEZ OGRANICZEŃ

Wszelką ilość serwatki można otrzymać w sklepie „Masłozajuz” przy ul. Niemcewicza 42 (róg Bartosza Głowackiego).

ODDAWANIE ODCINKÓW ŻYWNOSCIOWYCH W STÓŁOWNIACH ZAKŁADOWYCH

Na podstawie odnośnych przepisów, Pełnomocnik Specjalny dla podniesienia wydajności pracy w Generalnym Gubernatorstwie wydał nie dawno zarządzenie z datą 28 marca 1944 r. W myśl zarządzenia, w zakładach zakładowych w zakładach lub zarządach gospodarki prywatnej i służby publicznej winny brać udział wszystkie nie-niemieckie siły robocze. Winny one oddawać miesięcznie z góry po: 500 g mięsa, 250 g tłuszczu i 2000 g chleba kierownikowi stołowni zakładowej. Zużycie tych odcinków żywnościowych względnie kart nabywczych odbywa się według przepisów Głównego Wydziału Wyżywienia i Rolnictwa w Rządzie GG.

Przydzielone przez urzędy wyższego szczebla na podstawie dostarczonych odcinków żywnościowych artykuły żywnościowe i inne przydziały specjalne wolno zużywać wyłącznie do przyrządzania wyżywienia w stołowniach zakładowych; nie wolno ich wydawać w stanie nieprzerobionym.

GENERALNY POWIERNIK DLA GOSPODARKI ROPĄ NAFTOWĄ

Na mocy rozporządzenia z dnia 27 czerwca 1940 roku (Dz. R. GG. Nr 44, rok 1940, str. 214) ustanowiono pełnomocnika specjalnego dla gospodarki ropą naftową. Ostatnio, zgodnie z rozporządzeniem z dnia 30 marca 1944 r. (Dz. R. GG. Nr 20 rok 1944) w miejsce wymienionego wyżej pełnomocnika specjalnego ustanowiono Generalnego Powiernika dla Gospodarki ropą naftową. Generalny Powiernik podlega bezpośrednio Rządowi Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Gospodarki).

WNIOSKI DO URZĘDU GOSPODAROWANIA

Urząd Gospodarowania Żelazem i Stalą w Krakowie informuje, że do każdego wniosku o przyznanie stopnia nagłej potrzeby musi być dołączony odpis zamówienia w dwóch egzemplarzach. Wnioski należy przedkładać właściwie terytorialne Okręgowej Grupie Gospodarczej.

ZNALEZIONO

torebkę wraz z dokumentami na nazwisko Wojnarowska Władysława; odebrać można w redakcji w godz. 10-tej do 11-tej.

Listy do polskich żołnierzy za granicą

KRAKÓW, 29. 4. — Uwzględniając liczne zapytania zainteresowanych osób, przypominamy o komunikacie urzędowym, który był już ogłoszony w prasie. Komunikat ten brzmi:

„Urzędowo podają do wiadomości: Na liczne zapytania polskich rodzin komunikują z miarodajnej strony niemieckiej, że w obecnej chwili wielka liczba polskich żołnierzy, użytych w ciągu ostatnich tygodni na włoskim froncie, znajduje się w niewoli niemieckiej.

Ze względu na to, że rodziny polskich żołnierzy, jak również osób cywilnych, znajdujących się od początku wojny za granicą, w wielu wypadkach od lat nie posiadały z nimi jakiegokolwiek możności porozumienia, władze niemieckie spełniły wyrażane z wielu stron życzenia i stworzyły możliwość natychmiastowego podjęcia komunikacji listowej z jeńcami wojennymi. Każdy obywatel Generalnego Gubernatorstwa, posiadający krewnych w polskich formacjach za granicą, może natychmiast wysłać do nich wiadomości, przy czym należy przestrzegać następujących przepisów:

NABYWANIE PŁYT MOZAIKOWYCH I ŚCIENNYCH

Na skutek licznych zapytań informujemy, że nabywanie płyt do okładania ścian i podłóg wymaga obecnie zezwolenia Głównego Urzędu Technicznego w danym okręgu. Wnioskodawca otrzymuje w tym urzędzie odpowiednie druki, które winien dokładnie wypełnić. Osoba zainteresowana winna się przedtem upewnić, w której firmie można nabyć pożądane płyty mozaikowe i ściennie.

1) List należy włożyć do niezaopieczętowanej koperty z odpowiednim adresem. Np. Sierżant Włodzimierz Kozłowski, ur. dnia 17. IV. 1905 w Warszawie, ostatnio zamieszkały w Krakowie, ul. Dunajewskiego 10. Treść i rozmiary listów nie podlegają żadnym ograniczeniom.

2) Listy, znajdujące się w otwartej kopercie, należy włożyć do drugiej koperty i zakleić ją. Tę zewnętrzna kopertę należy zaadresować następująco: (adres ma być napisany w języku niemieckim):

An die Sammelstelle für Kriegsgefangenenpost, Südfront, Kraków 1, skrzyżka pocztowa 209.

Jak komunikują dalej, pod tym samym adresem mogą być wnoszone umotywowane wnioski o zwolnienie polskich żołnierzy, którzy na włoskim froncie oddali się w niewolę niemiecką.

Na leśnej drodze

Wzeszło słońce, a stojąca na jednej nodze czapla na pływicznie wśród zarosłych szuwarami brzegów Seretu — donośnym ki-ki-ki! — powitała pierwszy promień poranka rozsianego okrzakiem na łysej, podolskiej wierzchołku. Równocześnie stado dzikich kaczek poruszyło się niespokojnie wśród rzecznych zarośli. Od Seretu w górę zaszumiała poruszona porannym wiatrem ścianka — i niemal w tej samej chwili, zakukała donośnym głosem krzykliwa kukulka. Tuż po pod lasem pokicał szarak, omijając większe kępy, mokrych od rosy, traw.

Z DAWNEGO OBYCZAJU

Staropolskie wesele — drużbowie na czele weselnego korowodu wjeżdżają na dziedziniec kościoła

Wieści z naszych powiatów

Zajęcy tutaj całą masę. Żyją one wszędzie: w ściankach, na polach, a nawet chętnie przebywają w gestych lasach nad Seretem. W większych lasach są sarny, które przed wojną były pod szczególną opieką i tak się obłaskawily, że spostrzegłszy człowieka, jak gdyby tylko od niechcenia, schodziły mu z drogi, pokazując niedyskretnie swe lusterka.

Dzików jest moc. Chłopcom czynią one nieraz dotkliwe szkody, plądrując położone pod lasem, całe łany ziemniaków i słodkiej kukurydzy. W poszukiwaniu jedzenia potrafią one nie raz przeorać ryjami porządny zagon ziemniaków lub wytłuc najdorodniejszą kukurydzę. I tak jak popierano

hodowlę sarn, dostarczając im zimną pożywienia, tak na odwrót, tępią dziki jako szkodników rolnego gospodarstwa.

Tam, gdzie ścianka zarośnięta podszyciem lasu gubi się wśród skalistych kamieni, gdzie rzadko kiedy zakłóca, ocieniony zwartą koroną drzew, spokój i ciszę chciwy człowiek — mieszka puszysto-ogony lis-wyga, rudzielec chytry i prześmyślny. Przebywa on najczęściej w pieczarach i norach wśród olbrzymich kamieni. Wejście do nory można rozpoznać zwykle po tym, iż jest ono jakgdyby pozamiatane puszystym futerkiem zwierzęcia. Sąsiadem lisa jest nieraz borsuk, pan podziemnych kurytarzy, zwolennik głębokiego cienia, który zimę przesypia, ssąc w chwilach ocknięcia, tłusty ogon.

W zielonym królestwie liści i gałęzi panuje wrzaskliwy świat ptaków, różnobarwny, rozśpiewany, bez troski.

I tylko czasem, gdy na leśnej drodze pojawi się nagle człowiek, ptaki na chwilę przycichają, a spłoszone wiewiórki w zgrabnym salto mortale, przerzucają swe gibkie, miedziane ciała na dalsze i wyższe gałęzie.

Lecz cisza nie trwa długo. Po chwili znów los rozpoczyna swą zwiastującą pogwarke.

Zamek w Świrzu

Wśród egzotycznej przyrody cudownego zakątka województwa tarnopolskiego, urzeźbionego w bogate formy kopuły i płaskich pagórków przez rzeki płynące kapryśnymi dolinami z Gólgór, rozrzuconych na stromej krawędzi płyty czarnomorskiej, na tle przepięknego krajobrazu, na odosobnionym wzgórzu, otoczonym niegdyś moczarami, dziś częściowo osuszonymi, w miejscu trudnym do zdobycia, wznosi się zamek świrzański, jeden z najpiękniejszych zamieszkanych zamków na naszych ziemiach.

Od strony południowej, naprzeciw warowni znajduje się drugie wzgórze, a na nim baszta zamkowa, oddzielona od zamku głębokim jarem, przeciętym drewnianym mostem, dawniej zwodzonym.

Wytworzone i oryginalne linie renesansowej architektury tego zamku, uczyniły go ciekawym i cennym kątem zwiedzania dla miłośników sztuki polskiej. Basztę zamkową, okna i drzwi upiększają renesansowe ozdoby z herbami, kute w kamieniu, przypominające ornamentykę Wawelu.

Według źródeł historycznych, zamek w Świrzu został wybudowany w XVI w. przez Świrskich. Już jednak w połowie XVII w. przeszedł on w ręce Cetnerów.

Aleksander Cetner przebudował zamek w stylu renesansowym, którego piękną architekturę, dzięki szczęśliwemu kolejom losu, dziś jeszcze możemy podziwiać.

WZROST HODOWLI DROBIU W ciągu roku wylęgarnie dają 1,5 miliona kurcząt

Jajo jest ważnym artykułem wywozowym. (Roczne spożycie jaj przed wojną w Rzeszy wynosiło przeciętnie 7,5 miliardów sztuk). W b. Polsce wywóz jaj zagranicę stał na trzecim miejscu w Europie po Holandii i Danii. Ponadto wywożono spore ilości gęsi. Mimo to gospodarka drobiem nie odznaczała się dostatecznym rozwojem. Na wymienionym obszarze były tylko trzy chłodnie dla jaj; około 75 procent jaj pochodziło z Galicji, a nieśność kury wynosiła przeciętnie w roku 60 jaj, podczas gdy w Rzeszy 100 jaj.

Handel jajami w 80 procentach był w rękach żydów. Handel drobiem prawie całkowicie opanowany był przez żydów. Np. na terenie dzisiejszego okręgu radomskiego było przed wojną 80 żydowskich tułaczni drobiu, które zbierały drób z całego obszaru nadwiślańskiego. Według spisu zwierząt gospodarskich, przeprowadzonego w końcu 1939 r., na terenie Generalnego Gubernatorstwa (bez Galicji) było 9,64 mil. sztuk drobiu, w tym 8,86 mil. sztuk kur, a 0,65 mil. sztuk gęsi. Okręg krakowski posiadał 8.1 mil. sztuk drobiu.

Odnosząc władze rolnicze przystąpiły do podniesienia rasy miejscowego drobiu, celem zwiększenia ilości jaj. Hodowla drobiu w Generalnym Gubernatorstwie posiada duże widoki powodzenia w związku z nadmierną ilością drobnych gospodarstw rolnych. Poważne wyniki zapoczątkowanej akcji podniesienia rasy drobiu uległy ostatnio obniżeniu w związku z zarazą kur, która przeszła przez całe Generalne Gubernatorstwo. W ostatnich latach liczba zakładów hodowli drobiu wzrosła ze 192 na 604. Liczba drobiu w tych zakładach wzrosła z 19.000 na 60.000. Ponadto z Rzeszy sprowadzono pierwszą klasę rozródnicę męską, dającą nową podstawę dla całej hodowli. W licznych przypadkach założono księgi rodowe.

Hodowla drobiu w Generalnym Gubernatorstwie ogranicza się zasadniczo do dwóch ras: zielononóżki i Rode-Islandy, które to ostatnie są również rozpowszechnione w Rzeszy. W Galicji rozpowszechnioną rasą są Leghorny. Podniesienie wydajności jaj odbywa się przez staranną selekcję i odmłodzenie istniejącego stanu drobiu. Ponadto w drodze wymiany za drób biły rolnicy otrzymują materiał hodowlany.

Wśród 600 zakładów hodowli drobiu znajduje się około 450 takich, które dostarczają jaj wylęgowych. Na terenie Generalnego Gubernatorstwa znajduje się 66 wylęgarni. — W planie jest sprowadzenie dalszych 100 skrzyń wylęgowych, mogących pomieścić łącznie po 7.800 sztuk. — Przez sześć tygodni kureczka pozostają na stacji wylęgowej, po czym rozdzielane są pomiędzy rolników. Przewidziane jest w planie, aby każdy powiat posiadał stację wylęgową. Okręgowe biura rolnicze mają za zadanie zająć się urządzeniem stacji wylęgowych. Ponadto każdy powiat posiada instruktorów hodowli drobiu, których obowiązkiem jest pouczać o zasadach racjonalnej hodowli ptactwa domowego.

Oprócz zakładów hodowli kur istnieje w planie założenie 10 zakładów hodowli gęsi i kaczek. Ponadto istnieje 12 tuczarni, mogących pomieścić w sezonie 100.000 sztuk drobiu. Celem uzupełnienia obrazu należy jeszcze wspomnieć o hodowli kaczek, głównie rasy peking. Mniejszą rolę w planie posiada hodowla indyków.

CHLEB DLA WSI I DLA MIASTA

Jak tylko okiem spojrzeć wszędzie dookoła soczysta zieleń oziminy się ścieli, dżdżu pragnąca. Pod jare dobro w polu i ogrodzie człowiek pracownic w pył typiącą się grude spłoni. Czas mu już wielki, bo z nastrożonych, poczerwieniałych przetrwów wierzby życie się dobywa, przy kościelne wiekowe lipy perłami pąków się obsypały — przypominają, gdy w niedzielne rano na służbę Bożą iść, że rzucić się trzeba każdą chwilą i siłą na chlebobojne role, by rodzic mogli życia dostatek.

Przypomina się to i wśród modlitewnego szeptu i radosnych śpiewów zapatrzonemu w światło wielkiego ołtarza, bo tuż przy nim na starym obrazie na nowo odmalowanym pa-

tron oraczy św. Izidor pług w świeżą brudę wprowadza.

Dawne to tradycje naszego rolnika. Od wieków łączył się on w konfraternie, jakby związki zawodowe, w których ów święty wzorem i przodnikiem był. Te konfraternie, zwane agricolarni przetrwały do dziś dnia, a stare pergaminy w archiwach parafialnych zachowane z datami sięgającymi początków wieku XVII-go, wyszły z papieskiej kancelarii, są świadectwem wczesnego zrzeszenia się ludu rolnego pod hasłem chwały Bożej i pracy dla zdobycia chleba powszedniego — sobie i drugim, a jak dzisiaj: dla wsi i dla miasta.

STAN NASIENNICTWA W GEN. GUB.

Omawiając tę gałąź ogrodnictwa należy w kilku słowach wspomnieć o stanie przedwojennym. Pomimo, że produkcja nasiennej krajowej stale wzrastała — to jednak w związku z wznoszącą się węgą kulturą ziemi i obsiewaniem większych obszarów nie zaspakajała ona potrzeb miejscowych i spore ilości nasion sprowadzaliśmy z zagranicy. Pomijamy tutaj naturalnie tę część nasion, które niezależnie od stanu produkcji krajowej muszą być sprowadzane z zagranicy ze względu na nieodpowiednie warunki klimatyczne.

Dziś, na skutek trwającej wojny, stan nasiennej jest o wiele gorszy. Znaczne obszary, na których produkowano nasiona, pozostały poza granicami Generalnego Gubernatorstwa. Jednocześnie zmalała produkcja zagraniczna i tym samym zmniejszyły się ilości nasion sprowadzanych z innych państw.

Omawiając warunki rozwoju nasiennej nie można pominąć faktu, że gałąź tej wytwórczości ogrodnictwa posiada zamożny wykwalifikowany personel. Znajomość nasiennej wymaga również wielu lat żmudnej pracy, a ponieważ nie jest ona dobrze opłacana, więc i brak materiału ludzkiego wciąż daje się odczuwać. W dziedzinie tej można by było przeprowadzić z wielkim pożytkiem pewne zmiany, co przyniosłoby znaczne korzyści i stworzyłoby pewniejsze podstawy do dalszego rozwoju nasiennej.

DAJ GROSZ
NA
POLSKI KOMITET POMOCY
LWOW — SOBIESKIEGO 15

Państwowe Kursy Fachowe Medyczno-Przyrodnicze L e m b e r g

Trymestr letni 1944 na Kursach Fachowych Medyczno-Przyrodniczych Lemberg przepada z powodów wywołanych wojną. Studiujących uważa się w tym trymestrze za urlopowanych. Według możliwości odbywać się będą lekarskie egzamina wstępne i egzamina lekarskie w Lembergu. Blizszych informacji udziela sekretariat, obecnie Krakau, Aussenring 40 (Staatsbibliothek), parter, pokój 36. Początek roku naukowego 1944/45 będzie ogłoszony. Krakau, dnia 24. kwietnia 1944 r.

Rząd Generalnego Subnateratwa
Główny Wydział Wiedzy i Nauki
w zastępstwie: Dr L. LICHT

O G Ł O S Z E N I E

PAŃSTWOWA SZKOŁA HANDLOWA WYŻSZEGO STOPNIA
we Lwowie, Skarbowska 21,

otwiera w maju b. r.

3-mies. kurs nowoczesnej KSIĘGOWOŚCI PRZEMYSŁOWEJ.

Wpisy codziennie od 16.30—17.30.

DYREKTA.

REPERTUAR KIN

Program od 28. 4. — 4. 5. 1944.

SATURN: „Moja żona Teresa” —
Ettie Mayerhofer, Hans Sönnker

ZENTRAL: „Szalona noc” —
Harell, Theo Lingner

BAJKA: „Moja przyjaciółka Josefina” —
Hilde Kralih, Paul Hubschmid

MUZA: „Przygoda w Grand Hotelu” —
Carola Hühn, Wolf Albach-Retty

MEWA: „Ukochany świat” —
Brigitte Horney, Willy Fritsch

Dla naszego przedsiębiorstwa w Tarnowie poszukujemy MĘSKIE I ŻEŃSKIE SIŁY ROBOCZE. Blizsze informacje udziela się w naszej filii: Lwów, Obmiński-go (dw. Lyczakowski) nr. 16.

15000 książek

sprzedanych w ciągu 4-ch miesięcy świadczy najlepiej o wartości książki. Już wyszło z druku wydanie trzecie książki

FR. GENSÓWNY:

ZDROWA KUCHNIA

Praktyczna książka kucharska na obecne czasy.

Wydawnictwo KSIĘGARNI

M. KOWALSKI

Lwów, ul. Legionów 31.

Do nabycia w każdej księgarni.

KUPNO — SPRZEDAŻ

OBRAZY znanych malarzy kupuje stale Sykstuska 13. II. piętrowy, Korzyński — od godz. 10—2-giej.

OBRAZ kupię. Zyblikiewicza 47, II. p. m. 5, od 2 do 4 pop. 18795

ROWER męski używany do sprzedania. Karpacka 11 a. I. p. m. 7, (boczną Sobińskiego) on 1—7. 18959

SPRZEDAM szafę, kredens pokojowy, kanar. 10. 18956

SPRZEDAM ubranie czarne w dobrym stanie na tegiego, wysokiego mężczyzny. Wiadomość ul. Św. Zofii 11 a — mieszk. 3. 19206

KREDENS pokojowy i radiowozniacz sprzedam. Bernsteina 6, II. p. m. 9 a.

SPRZEDAM czarną welnianą suknię na taśmę i 5 m. białego batystu. Jagiellońska 16, II. p. m. 5 — wchód przez nr 18. 19214

UBRANIE nowe, granatowe w paski — sprzedam. Sw. Teresy 2 B, m. jeden.

SPRZEDAM rower męski nowy. Listy Gaz. Lw. nr 19201

OSTATNIE dni wysprzedaży: Igły maszynowe, ręczne, północzyskie. Elektrochoczniki. Żelazka przedwojenne — gwarantowane, Szaucha gazowe, fryzjerskie, ogrodnicze. Części maszyn szycielniczych, różne narzędzia drobne: Sykstuska 23, m. 13, podwórko, piętrowy.

SPRZEDAM gabinetową pierścieniową maszynę Singera. Łazickiego 8, m. 4; dwa razy dziennie. 19096

SPRZEDAM 36 pantofelki granat. i brązowe na korku. Lindego 6, mieszk. 2, 12—14 godz. 19227

KSIAŻKI: naukowe, Biblioteka Wiedzy, Historia, Literatura Triaski. Encyklopedia staropolska Brücknera kupię — dobrze zapłacić. Kiosk, pl. Strzelecki, tylko od 2—7. 19223

SPRZEDAM płaszcz granatowy zupełnie nowy. Zermoskiego 24, dzwonek 3, Boczną Bilińskich. 19128

DO sprzedania: ubranie letnie jasne (spodnie długie i pumpki) na średnio, dwa płaszczki chłopców wiosenne, dwie pary męstw nr 34 i 35. Lwów Chocimska 10, m. 2. 19226

SPRZEDAM wózek głęboki dobry stan, pantofelki damskie nr 38, nowe, ul. Karpacka 3, m. 2, boczną Piersickiego.

BAJKA — samiec z długą welną okazyjnie do sprzedania. Kleparów ulica 2, wchód od 64. 19152

DO sprzedania: piękna nowa kapka na dziecięcy wózek. Pelczyńska 17, m. 7.

WÓZEK dziecięcy głęboki „Konkona” w najlepszym stanie do sprzedania.

Wiadomość Lwów, ul. Królowej Jadwigi 1, 10, mieszk. 34, II. p. 19566

SPRZEDAM zupełnie nową marynarkę czarną z kamizelką (na wysokim) ga-tunek i wykonanie pierwszorzędne ul. Długosza pięć, mieszk. sześć. Ogł. dać od 13—18. 19295

M.KROSKOP sprzedam. Szopena nr 10, II. p. mieszk. sześć. 19296

SPRZEDAM linik, kilim, kapy. Zielona 41, mieszk. pięć. 19296

ŻELAZKA elektryczne, elektrogrzejniki wszelkie naprawia szybko firma Sagitta, Koralińska 6. 19242

FILATELISTY komplet G. G. sprzedam okazjnie amatorom. Boimów 6, III. p. od 8—10 godz. 19111

PELERYNĘ celofanową na średnią kupię zaraz. Oferty Gaz. Lw. nr 19278:

SPRZEDAM sportowy wózek dziecięcy. Wiadomość 8-10, Wójtowska 8, parter

SPRZEDAM srebrną tytonierkę, taburet do fortepianu, naciągówkę, ceratę na stół, dużą stół kłotową. Wiadomość: Sw. Wojciecha 16c, II. p., drzwi 2.

ZNACZKI pocztowe czyste, Rzadkie serie G. G. Niemiec, Polski, Rosji, Protektoratu sprzedam zbieraczom. Ulica Boimów 6, III. p. godz. 8—10.

SPRZEDAM otomane, stolik okrągły — 2 foteliki, 2 obrazy olejne, wagę stołową z odważnikami. Maleckiego 10, mieszk. cztery. 19196

SPRZEDAM ubranie męskie nieużywane letnie, granatowe, welnianie na wysokim, tegiego. Wiadomość: Lwów, ul. Nowodworskiego 4, m. 1. 19300

SPRZEDAM maszynę Singera do szycia i endowania. Obertyńska 7, m. 4.

SPRZEDAM nowe czarne pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SPRZEDAM pianino, dywanik, kilim, kryształ, sukienka damska lisa czarna, szlafrok Listopada 17, II. p. m. 18, oficyjny.

SAMOWAR, kasa podręczna stalowa 19x24, buty z cholewami bardzo mocne nr 42, buciki czarne nr 42, sprzedam. Kochanowskiego 62, I. p., m. 10

SPRZEDAM maszynę do szycia marki „Mudlos” w dobrym stanie. Wiadomość Wronowskich 5, m. 8. 19110

SPRZEDAM kostium damski, sweter — meszty brązowe 38 i 33, damskie — komplet jedwabny dziecięcy, nocną koszulę damską, pyjamę męską, rękawiczki Nappa męskie, koldrę pachową poszwę nową. Wszystko stan pierwszorzędny. Ogł. dać 12—15, Wronowskich 6 a, m. 8, I. p., ganek. 19111

AKORDEON włoski, 80 basów z rejestrem sprzedam. Dzwonki 12, — m. 1, od godz. 14 do 18. 19111

PATEFON leningradzki walkizowy, mały patefon walkizowy dziecięcy dobrze grający sprzedam. Lwów, Krakowska nr 3, Skup i sprzedaż. 19187

SPRZEDAM wózek głęboki Konkona w kolorze kremowym w b. dobrym stanie oraz meszty damskie sznurowane nr 37, zupełnie nowe. Wójtowska 18 a 1 dzwonek od góry, od 11—4. 10185

KUPIĘ obraz z podpisem M. Kitz i porcelanę z napisem „Korczak”. Zgłoszenia pismem z ceną i adresem do Adm. Gaz. Lw. nr 19183

SPRZEDAM pokojowy kredens i szafę. Walowa 2, mieszk. 6. 19114

SPRZEDAM łóżeczko i krzesło dziecięce, poszewki, walizkę, narzut, sweter męski, książkę beletrystyczną, lalkę; Kraszewskiego 19, mieszk. 6.

SPRZEDAM duży kilim; ubrania męskie letnie, 2 kapelusze Habig, Hükel, lalki damskie nowe nr 35, ul. Piotra nr 25, m. 6, od 2—7. 19151

SPRZEDAM łóżeczko dziecięce z siatkami, meszki dla trzyletniego, miednicę gumową składaną 40 cm. średnicy. Kochanowskiego 55, m. 4.

WÓZEK głęboki do sprzedania. Ulica Pelczyńska 6, II. piętrowy, mieszk. 8 a, godz. 1—3. 19135

SPRZEDAM wózek sportowy w dobrym stanie. Sakramentek 32, m. 2, — od godz. 8—10, 2—4. 19136

PIANINO krzyżowe „Berga” sprzedam; Lwów, ul. Akademicka 11, oficyjny — I. p., Ogł. dać można między 4—6 pop.

MASZYNĘ do szycia pierścieniową krytą, piękną zegarkę ścienną tania sprzedam, ul. Kordeckiego 11, m. 7. 19144

SPRZEDAM ubranie wiosenne nowe — kupon bielski czarny, zegarek męski markowy ręczny. Wiadomość ul. Kalcza 7, m. 2, parter, między 2—4.

SPRZEDAM kilim 3.20x2, dywan strzyżony 2.35x1.50 i nową parasolkę ul. Jadwigi 29, m. 9. 19154

KONKONA wózek głęboki w bardzo dobrym stanie okazjnie do sprzedania. Lyczakowska 70, II. p. m. 5. 19195

OKAZYJNIE sprzedam patefon wiedeński wraz z radem i z płytami o elektrycznym napędzie oraz polskie płyty. Wiadomość: Grodzickich 9, III. piętrowy mieszk. 13. 19359

MEBLE nowoczesne fornierowane jak: sypialnie, jadalnie, łazienki, krzesła tapicerowane, urządzenia kuchenne i inne drobne sprzęty w zakres ten wchodzące, poleca po najniższych cenach „Dom Meblowy” — Lwów, — Kopernika pięć. 19002

PIANINO zagraniczne czarne piękne — sprzedam okazjnie. Gipsowa 8m.

KUPON bielski granatowy damski, bielski kostium damski cenny prawie nie wy na wysoko, serwis porcelanowy na 6 osób sprzedam. Żyżyńska 5, m. 2.

TAPCZAN sprzedam; plac Bernardyński nr 11, pracownia tapicerska. 18967

SPRZEDAM wózek sportowy Konkona w dobrym stanie. Chmielowskiego 9; mieszk. 5 a, w podwórzu. 19077

KUPIĘ stylowe antyczne meble komplety lub pojedyncze. Listy do Adm. Gaz. Lw. nr 18974

KUPIĘ domek lub willę parterową albo piętrową z ogrodem w okolicy Lwowa lub też w mieście. Listy Adm. Gaz. Lw. nr 18973

WZMACNIACZ, płaszcz damski, sukienka jedwabna czerwona z granatowym, stół rozsuwany, lampka do naświetlania „słońce” sprzedam. Na Bajkach nr 16, m. 7, pierwsze piętro, ganek, ostatnie drzwi, cały dzień. 18976

KUPUJEMY: Meble nowoczesne wszelkiego rodzaju, „Dom Meblowy” ulica Kopernika pięć. 19001

ZARZUTKĘ wiosenną, angielską, pierwszorzędna i krótki angory sprzedam: Tarnowskiego 52, m. 7. 19086

TAPCZAN dwuosobowy i jednoosobowy (orzech kaukaski) o poduszce sprężynowych pokrytych samodzielną — sprzeda tapicernia ul. Kopernika 17.

JABALNA czarna dąb, kompletna prawie nowa, okazjnie do sprzedania. Poważne listy Gaz. Lw. nr 1111

WZMACNIACZ nowoczesny z oczkiem magicznym, trzylampowy, sprzedam — ul. Grottego 10, m. 6. 18994

BUTY fason angielski nr 41, 42, nowe piękne oraz używane buty robocze nr 43 sprzedam. Oficerska 22 (boczną „Jelonek”) tylko od godz. 15 do 17.

KOMPLETNE urządzenie do spawania sprężem G. G. 6 cka 11 m. 4. 18957

SPRZEDAM fortepian Bösendorfera, dywan perski, kilim 3 kw., jedwab wzorzysty, materiał na kostium, buciki męskie noszone, bielizna męska używana, sznurowkę nową, ceratę na stół, obrazy. Głęboka 23, m. 7, od 2—5.

SPRZEDAM zegarek ręczny męski Omega oraz papierosnicę srebrną — kupię prochnik jedwabny nowy lub mało używany na wysokości, ul. Kochanowskiego 3, II. p. m. 5. głośno pukać.

SPRZEDAM lisa niebieskiego, kostium welniany lila rouge, popielaty w paski, meszty granatowe Bally nr 35 — lisa żółtego. Sobińskiego 4, m. 1 — w godz. 14—18. 19424

PŁASZCZYK wiosenny na czterolitej sprzedam. Stawowa 17. 19422

KUPIĘ ubranie, kolor stalowo — popielate lub zielone albo niebieskie — na wysokości. Listy Gaz. Lw. 19419

KOSTIUM popielaty na średnią (materiał angielski) oraz rower damski nowy (oswiletnie — dynamko) sprzedam. Ogł. dać od 9—12, Lyczakowska nr 69, mieszk. 3. 19433

FOTEL nowoczesny, szafkę tapczanową szafę (orzech kaukaski) tylko pierwszorzędnie kupię, dobrze zapłacić. Kiosk plac Strzelecki od 2—7. 19222

DO sprzedania dwoje kółek marcowe Wiadomość: Gródka 221. 19224

WZMACNIACZ 3-lampowy nowy z głośnikiem dynamicznym o pięknym głosie okazjnie sprzedam. Domsa 12, — II. p., ganek, od godz. 12—15-tej.

SPRZEDAM fortepian czarny krótki prostostunowy „Stelzhammer” — dwa gobeliny, ubranie pierwszorzędne bielskie granatowe w jasne paski na średniego. Kochanowskiego 85, m. 4.

SPRZEDAM ubranie męskie, nową bieliznę pościelową, poduszkę, — czarny płaszcz damski, jasny kostium, buciki sportowe nr 42, chłopięce 38, sukienkę wzorzystą, firankę, karnisz. Głowińskiego 6, m. 7, I. p., ganek na lewo

SPRZEDAM sukienkę wizytową granatową mongol na szczupłą. Józefata 11 mieszk. 7. 19454

KUPIĘ polskie, niemieckie taneczne płyty oraz patefon dobrej marki, dobrze zapłacić; od 8—10, od 13—15 i 18—19, pl. Strzelecki 12, m. 4.

Miła - wesola książeczka dla dzieci

St. ISAKIEWICZ:

Prześlizgnij bajeczka

O Misiu z miaseczką

z pięknymi ilustracjami

Wydawnictwo KSIĘGARNI

M. KOWALSKIEGO

Lwów, al. Legionów 31.

Do nabycia
w każdej księgarni.

FARBY

art. malarskie, kaustic, barwniki
i inne artykuły — poleca
J. WĄSOWICZ
WARSZAWA, Grzybowska nr. 8 —
Tel. 6-83-40. — Prowincja za
załatwieniem. 1162

NASIONA

Sprzedaj NASION
bez Bączguszajnow
Lwów, ul. Kazimierzowska 21.
róg Rzeźnickiej. —

NOVASCABIN

Berbermy, aromatyczny
płyn do skrócenia
i wygodnego leczenia

NR REJ. 2038 CENY I FLAK 9-22

Do nabycia w aptekach i drogeriach
DR A. WANDER-S A KRAKÓW

FARBIARNIA

ul. LEGIONÓW 23 (w podwórzu)
farbuje ubrania, kapelusze, wszelkie
materieje i przedmioty
wszystkie kolory. Ładnie i szybko

KUPNO — SPRZEDAŻ

KUPIĘ parę starych obrazów antycznych;
od 2—5 godz., Rynek dziewięć,
w podwórzu, drugie drzwi na lewo.

PIANINO krzyżowe sprzedam; — plac
Bernardyński 15, mieszkanie 21.

SPRZEDAM nowe brązowe półbuciki
nr 37 „szkoty”. Wiadomość w sklepie
„Narodna Torhwa”. Piekarska 15,
od 9—17 godz. 19120

SPRZEDAM: Biurko maszynowe, Stół,
4 Krzesła jasne, Lampę elektr. wiszącą
obrazki. Kochanowskiego dwanaście,
II p., wejście przez ganek na prawo.

SPRZEDAM dzieła Juliusza Słowackiego
i inne książki oraz wszystkie roczniki
„Gazety Lwowskiej”. Rynek dziewięć,
w podwórzu, drugie drzwi na lewo.

KUPIĘ skórki irlchową (ewent. spodnie
bluza) Piekarska 14, I p., m. 10.

UBRANIE nowe granatowe w paski na
tęższego (170 cm) sprzedam. Pohlanka
piętnastego popoł. od 3 do 6.

MASZYNĘ do szycia krytą pierścienią
w Singera prawie nową sprzedam ul.
Kieparowska 4, I p., m. 8. 19573

SPRZEDAM pantofelek niski obcas —
piękny fason nr 36—37 — materiał
szkocki na sukieneczkę dla panienki
oraz zegarek niklowy na rękę Doxa.
Kilińskiego 3, mieszkanie 4.

KUPIĘ parę obrączek złotych (grubsze)
Listy do Gaz. Lw. nr 19583

PATEFON angielski Columbia walizkowy,
stan pierwszorzędnym sprzedam —
pl. Strzelecki 1, m. 10. 19544

DAMSKIE pantofle czarne 40, sprzedam.
Paulinów 3, godz. 1—5.

WÓZEK sportowy nowoczesny Konkona
do sprzedania. Wiadomość: Snopkowska
39, mieszkanie 10.

SPRZEDAM wózek głęboki w dobrym
stanie. Wiadomość Lwów, ul. Barska 3
w podwórzu na lewo. 18883

SPRZEDAM piękny Patefon z automatem
wraz z płytami, marki „Columbia”.
Rynek dziewięć, w podwórzu, drugie
drzwi na lewo. 19540

PIANINO w dobrym stanie okazuje
natychmiast do sprzedania. Legionów
nr 23, mieszkanie 10. 19528

TANIO sprzedam maszynę pierścieniową
dobrze szyczącą. Kordeckiego nr 7,
mieszkanie 3, w podwórzu. 19572

PIĘKNA nowa lalka na sprzedaż, ulica
Mochackiego 10, m. 3. 19569

UBRANIE sportowe popielate rozmiar
większy, stan pierwszorzędnym sprzedam
Lwów, ul. Szymona I. i mieszkanie 10,
II p. (boczna Batorego) 19463

JKAZYNIE sprzedam granatowy panto-
elek na korku nr 37, brązowy zam-
kowy półbuciki prawie nowy oraz pan-
toffe zamcz. „zakopanki”. Kilińskiego
nr 3, mieszkanie 4.

WJAGAI! Sypialnię od wyjeżdżających
nowocześnie niedroga, natychmiast kupię.
Listy do Gaz. Lw. nr 19529

WÓZEK głęboki, sportowy, hulajnogowy,
ower trzykołowy, 10-kołowy dziecięcy,
żumy na kółka do sprzedania. Kocha-
nowskiego 4, słusarnia w podwórzu.

WJAGAI! Patefon elektryczny „Garrar-
da” z najnowszym automatem dwu-
stronnym amerykańskim, wzmacniacz
„Telefunken” o pięknym głosie i
kompenzacji basów, całosć luksusowo
wykonana, okazynie do sprzedania —
Legionów 23, mieszkanie 10. 19527

SPRZEDAM kostium i płaszcz damski.
Wienerstrasse 7, m. 5, obok kościoła
Sw. Anny. 19503

SPRZEDAM piękną Suknię niebieską
etnia, najmodniejszą. Rynek dziewięć,
w podwórzu, drugie drzwi na lewo.

WZMACNIACZ bardzo ładny, głośny —
naprawdę nowy okazynie sprzedam —
Legionów 23, m. 10. 10530

KUPIĘ parcelę lub parcelkę z małym
domkiem Listy Gaz. Lw. nr 19040

SPRZEDAM biały wełniany płaszcz —
spodnie brązową wełnianą, meszty
Bally białe nr 38, kapelusz popielaty
Hückli nr 58, jedwabną plkę różową —
prześcieradła lina. Lwów, Żyżyńska
nr 6, mieszkanie 1. 19035

KOSTIUM czarny w białe paski (tenis),
suknia czarna koronkowa, meszty br-
zowe sportowe nr 36 i 4 m. czarnej
georgetty do sprzedania, ul. Królowej
Jadwigi 45, mieszkanie 1. 19054

UBRANIE czarne prawie nowe na wyz-
szego tanio natychmiast sprzedam ul.
Sapieży 81, I p., ganek. 19020

SPRZEDAM wózek głęboki. Bartosza
Głowackiego 7, m. 2. 19058

FLASZKI z lemoniadem kupię; dobrze za-
placę. Zgłoszenia: Kazimierzowska 6,
Kłosk. 19204

SINGERA maszynę pierścieniową, obraz
ludowy na szkle, sprzedam. Ormiańska
nr 19, mieszkanie 8. 19095

SPRZEDAM dywan perski mały i duży
Złazkowska 58, m. 27, oficyjny.

OBRAZY znanych malarzy kupię. Pła-
cę najwyższe ceny. Wiadomość Lwów,
Chorążczyński 11 a. sklep z obrazami.

KUPIĘ porządny treniczek gabardynowy
lub jedwabny oraz ubranie z przed-
wojennego materiału oraz inne me-
skie rzeczy; od godz. 8—10, 13—15,
18—19 godz. plac Strzelecki 12, m. 4.

UWAGA! Sprzedam radio patefon elek-
tryczny walizkowy „Palliarda” oraz
płyty taneczne najnowsze przeboje —
pl. Strzelecki 12, m. 4. 18695

SPRZEDAM maszynę do szycia krytą
pierścienią w dobrym stanie, ulica
Sykstuska 35, m. 4, 3 razy dzwonić.

LOKALE

2 POKOJE z kuchnią, łazienką, gazem,
słoneczne, suche, pierwsze piętro —
śródmieście, za zwrotem kosztów do
odstąpienia natychmiast. Zgłoszenia
ul. Koliataja 8, mieszkanie 17. 19531

POSZUKUJĘ 2 lub 3 pokoje, kuchnia,
ewent. komfortowe, parter lub I. pię-
tro, Rynek, Ormiańska, Boimów —
za zwrotem remontu; godz. 12—14, ul.
Franciszkańska 10, ganek, m. pięć.

ODSTĄPIĘ 3 pokoje i kuchnię z gazem
w śródmieściu za zwrotem kosztów re-
montu. Wiadomość: Żółkiewska nr 14,
sklep. 19038

PRZYJMUJĘ pana (jednego lub dwóch) na
mieszkanie z wiktym. Ul. Kazimierzow-
ska 35, II. piętro, mieszkanie 45 —
pani Lipczyńska. 19099

ODSTĄPIĘ 2 pokoje z gazem! od 10-12
Słoneczna 1, I. p., m. 1. 18970

ODDAM w opiekę czteropokojowe mie-
szkanie z komfortem w śródmieściu
wraz z meblami osobie solidnej mogą-
cej dać gwarancję lub przyjąć inne
proponujące. Gaz. Lw. nr 1170

ZAMIENIĘ 3 pokoje i kuchnię słonecz-
ną, balkon, komfort, lecz niema gazu,
na 2 pokoje, kuchnia, komfort lub je-
den duży pokój też komfort. Wiado-
mość: Jagiellońska 24, restauracja.

MIESZKANIE 3 pok. odstąpię, całowi-
cie eleg. urządzenie, meble, dywany —
porcelana, sprzedam. Gaz. Lw. 19174

DO wynajęcia pokój kawalerski z oso-
bnym wejściem. Żółć 12, mieszkanie 1.

ZAMIENIĘ 3-pokojowe mieszkanie kom-
fort, w okolicy Potockiego na dwa
względnie 1-pokojowe. Wiadomość —
Haushaltartikel, Kazimierzowska pięć.

POSZUKUJĘ mieszkania w okolicy ulic
Zimorowicza — Mochackiego, zwrac-
cam koszt remontu. Gaz. Lw. 19303

ODSTĄPIĘ za zwrotem kosztów remon-
tu, ładne 2-pokojowe mieszkanie z ku-
chnią przy ulicy Lyczakowskiej. Wia-
domość ul. Lyczakowska 147, m. 15.

PRZYJEZDNY poszukuje na 2—3 dni
w tygodniu umebłowanego pokoju. Do-
brze zapłaci. Listy Gaz. Lw. 19337

POKÓJ, kuchnia, sklep, magazyn do
wynajęcia. Meble wyjeżdżających prze-
chować. Gospodynia ul. Żeromskiego 1

ZAMIENIĘ komfortowe 4-pokojowe mie-
szkanie przy ul. Szopena na 2-poko-
jowe również całkowicie komfort, w
śródmieściu względnie okolica Sakra-
mentek. Listy do Gaz. Lw. nr 19333

POSZUKUJĘ pokoju z kuchnią, z gazem,
wszelkie koszty zwrócę. Szybkie
listy do Gaz. Lw. nr 19369

POKÓJ komfortowy do wynajęcia dla
dwóch panów lub pań przy rodzinie —
Szkarpowa 3, mieszkanie 4. 19165

PANI na posadzie biurowej, szuka po-
koju komfortowego przy intel. polskiej
rodzinie. Może być z meblami wzglę-
dnie bez mebli. Gaz. Lw. nr 19552

POSZUKUJĘ 1 pokoju parter lub I. p.,
osobne wejście w centrum miasta. —
Wiadomość z grzeczności Boimów 2;
warsztat Litwina. 1175

URZĘDNICZKA szuka osobnego pokoju
z gazem. Listy Gaz. Lw. nr 19430

POKÓJ frontowy umebłowany z oso-
bnym wejściem zaraz do wynajęcia —
Zamarstynowska 34, II p., m. 1. v

PANI poszukuje pokoju przy jednej
osobie lub małej rodzinie z użytecz-
nościami i gazem oraz może się zapo-
ścić mieszkaniem wyjeżdżających.
Zgłoszenia: Lwowski Dzieci 4, m. 3.

UMEBŁOWANY pokój słoneczny, niekłą-
pujące wejście wynajmę samotnym —
22. Stycznia 21, I. 19352

DO sprzedania piękna nowa kapka na
dzieci wózek. Pelczyńska 17, m. 7.

POKOJU z klatki, gaz, okół. Głębokiej,
szukam: Głęboka 18. III. 1911

POKÓJ półkomfort, gaz przy starszej
Polce. Niemcewicz 26, m. 10. v

MIESZKANIE 2-pokojowe z kuchnią —
odstąpię z meblami i opałem. Lubo-
mirskich 9, m. 9. 19383

ODSTĄPIĘ mieszkanie pokój z kuchnią
czyste, słoneczne z urządzeniem lub
bez, okolica Głównego Teatru ewent.
przyjmę na mieszkanie dwie osoby.

Zgłoszenia ul. Skarbowska 1. 14 —
m. 10, między 12 a 4. 19416

ZAMIENIĘ pokój komfortowy na dru-
gim piętrze na pokój w suterynach
z gazem lub oficyjnach. Sykstuska 64,
m. 10 a, na ganku.

WYNAJMUJĘ jedną stancję samotnemu
panu lub pani. Lewandowska, ulica
Smigowa 42. v

POSAD POSZUKUJĄ

NIEMIECKIE! Głęboka 18. III. Profesor
Podania, tłumaczenia, podania, listy!
BUCHALTER samodzielny, znajomość
niemieckiego, buchalteria przebitkowa,
plan kont. listy płacy, kasjer z powo-
du likwidacji przedsiębiorstwa szuka
odpowiedniego zajęcia. Listy do Adm.
Gaz. Lw. nr 19284

KAWALER lat 28. poszukuje praktyki
rolnej w majątku od zaraz. Listy do
Gaz. Lw. nr 19290

SZOFER monter poszukuje pracy, obo-
jętne jak wó. Gaz. Lw. nr 19315

POLKA władająca językiem niemiec-
kim, z maszynopisanem i znajomością
buchalterii, szuka pracy biurowej. —
Listy do Gaz. Lw. nr 19421

WOLNE POSADY

NIEMIECKIE! Głęboka 18. III. piętro.
Profesor. Tłumaczenia, podania, listy!
PIEKARNIA poszukuje robotnika dzien-
nego, pomocnika piekarskiego i termi-
natora. Zgłoszenia codziennie — ulica
Mączna 15. 19003

FRYZJERSKI pomocnik męski jest za-
raz potrzebny. Potockiego 22. 19156

MĘŻCZYZN i kobiet poszukuje do pra-
cy w piekarni. Zgłoszenia: Piekarnia
B. Szpaka, Zaiesienie, ul. Kardynała
Traby nr 22. 19161

POSZUKUJĘ służącej do wszystkiego,
Polki, zaraz. Zgłoszenia: Zielona sześć,
mieszkanie 4, od 16 do 18-tej. 19462

RZEŹNIA miejska przyjmie natychmiast
do roboty ogrodników większą ilość
robotników (kobiet i mężczyzn). Zgło-
szenia na miejscu w Dyrekcji Rzeźni.

MALARZY sztylowych i lakierników —
przyjmuje Malarz Sztydów, Lwów —
Rutowskiego 10. 1168

WIĘKSZE przedsiębiorstwo we Lwowie
potrzebuje niemieckiego kierownika posu-
kuje od zaraz biegłego stenotypistki.
Może być także starsza byle pierwszo-
rzędna siła. Zapewnione odpowiednie
wynagrodzenie i możliwy awans na
sekreterkę. Listy do Gaz. Lw. 1178

STARA lwowska firma przyjmie szli-
fiera do sandałów drewnianych. Listy
do Gaz. Lw. nr 19437

ROBOTNIKÓW do prac ziemnych we
Lwowie przyjmie firma polska, A-B-
trieb. Praca akordowa, placę według
umowy, Ausweis i przydziały. Listy
do Gaz. Lw. nr 19441

PANNA do wszystkiego, młoda, zwinną
do restauracji ul. Lyczakowska nr 17
potrzebna. 19398

POMOC LEKARSKA

Dr MED. Eug. Kniatowski po powrocie
wzmocnił ordynację w chor. kobiecych
i wewn. (szczeg. płuc i serca) od 3—6
popoł. ul. Badenich 8, tel. nr 227—47

POŁOŻNA z dyplomem szkoły lwowskiej
z r. 1937, była siostrą oddziału po-
łożniczo-ginekologicznego, wykonuje
wszelkiego rodzaju zastrzyki, opiekę
ginekologiczną oraz nad ciężarną, ro-
dzącą i niemowlęciem. Supińskiego 11a
mieszkanie 8. Telefon 138—48. 18251

ROZMAITE

NIEMIECKIE! Głęboka 18. Zgl. codz.
od 10—11 i 3—6, III. piętro. Profesor
Tłumaczenia, podania, listy, prośby, v
WYDAJĘ demowe obrazy na miejscu
jakoteż do domu. Lwów, Szymona 2,
I. piętro, mieszkanie 3. 19477

Balon pozbywa się balastu. (Telepress)

FIRMA Bauindustrie Dr Niesporek —
Lwów, Magdalen 8, pracuje nadal.
Wszyscy robotnicy mają się zgłosić
do Centrali biura. 1165

KONC. Biuro Dra Griega, Lemberg, ul.
Sykstuska 14, — wykonuje podania,
tłumaczenia wszelkiego rodzaju, prze-
pisywanie na maszynie. 18225

WYKONUJĘ rękawiczki z dostarczonego
materiału ręcznie szyte. Sw. Teresy
nr 2 C, m. 2. 19119

UWAGA! Zawiadamiamy swoją kliente-
lę, że Zakład fotograficzny Huberowie
został przeniesiony na ul. Akademicką
numer pięć. 19055

KAPELUSZE męskie przerabiam, od-
świeżam. Ze starego nowo, sposobem
fabrycznym; plac Gosiewskiego 10 —
mieszkanie ośm. 19429

AKUSZERKA Markowska — Lwów —
Zyblikiewicza 39. 14472

KTO relikwuje na zamianę małego
domu murowanego o dwóch ubika-
cjach ze sadem, studnią i drewnianą
o powierzchni 44—22 na podobne na
zachodzie. Zgłoszenia listownie Adm.
Gaz. Lw. nr 19248

PRZEPROWADZKI i przesiedlenia samo-
chodami ciężarowymi. Wiadomość ul.
Krasickich 18. 19302

DYPL. nauczyciel tańca Włoczysty —
obecnie Rynek 30, I. p. 19408

AKUSZERKA Stojkowska — Lwów, ulica
Ormiańska dwa. 15918

ZAMIENIĘ jedwab wzorzysty koronkowy
na wzorzysty niebieski lub granatowy
3.60 m. Zgłoszenia Jakuba Strzemię 4
mieszkanie 6, od 2—4. 19192

ADWOKAT J. Lobodycz Lwów, Krakow-
ska 17, wyłącznie od 15—16. 18968

PRZYJMUJĘ do szycia wszelką bieliznę
nową i do przeróbki. Sobieskiego 26,
II. p., mieszkanie 6. 18428

AKCJE, listy zastawne, ziemskie i pro-
wincjonalne, inne papiery procentowe,
kupony, kupuję — sprzedaje Dom
Bankowy Wolański i S-ka, Warszawa,
Nowy Świat 19. 854

POSZUKUJĘ pośrednika w celu sprze-
dazy różnych rzeczy. Gaz. Lw. 19345

ZAGINIENI

KTO z powracających z Tarnopola —
może udzielić wiadomości o Wiktorze
i Zofii Wolskich łaskawie napisze do
Gaz. Lw. nr 1029

KTO z ewakuowanych z Tarnopola —
może udzielić wiadomości o Rudniku
Tadeuszu zaginionym w Janówce koło
Tarnopola, zechce dać znać: Kordec-
kiego 33 b, II. p., m. 16. 18873

DNIA 13. 4. w czwartek — wyszedł
z koszar L. H. D. ul. Podwale o godz.
8-mej wiecz. Jur Adam, lat 22 i do-
tychczas nie wrócił. W ubraniu: płaszcz
wojskowy, brąz - zielony jak dawniej
polskie mundury, spodnie granatowe,
czarne komise buciki, czapka w ko-
lorze płaszcza. Kto wie gdzie prze-
bywa i co się z nim stało, pro-
szony jest zawiadomić: L. H. D. lub
Zborowskich 26, m. 5 c. 18951

KTO posiada jakiegokolwiek wiadomości
o żonie mojej Zuzannie z domu Krzy-
żanowskiej — ewakuowanej z Brodów,
proszony jest dać znać pod adresem:
Bobowski Józef, Jarosław, ulica Zwie-
rzyńska 1. 6. 19168

KTO z powracających z Tarnopola mo-
że udzielić wiadomości o Rozalii Sass
i Marii Sass, które mieszkają przy ul.
Nowy Świat 3. Zgłoszenia Lusja i
Janina Sass, Lwów - Podzamcze ul. Sw.
Kingi 24, I. p., u p. Sandowiczów.

KTO wie gdziekolwiek o rodzinie
Mrygodowiczów z Tarnopola, Pasaż
Adlera 3, proszony jest o wiadomość
pod adresem: Lwów, Mikołaja pięć,
mieszkanie sześć. 19259

Z TARNOPOLA P. P. Lasie i Zofię Her-
zog, Helenę Jarosz oraz znajomych
tychże osób, blaga o znak życia o
tych osobach: Stokłosa Edward, Lwów,
Podleskiego 7, II. p., mieszkanie sześć
dla Fr. R. z Tarnopola obecnie w Tar-
nowie, ul. Królewskiego 3. 19271

SKALISZ Teofil z Tarnopola, poszuku-
je żonę Annę z dziećmi. Ktoby znał
ich miejsce pobytu, proszę łaskawie
zawiadomić pod adresem: Jasło, Rze-
źnia, Schachtthof. 19218

W. MAZURK był dyrektorem Browaru
w Tarnopolu. Wszystkich hZnajomych
prosi o zapoznanie wiadomości gdzie
znajduje się żona z dziećmi. Wia-
domości do Masłosojuz, Sambor. v

KTO z Tarnopola może udzielić wia-
domości o K. Bilińskim, zechce łaskawie
napisać: A. Biliński, Lwów, Fredry 4a
mieszkanie 5. 19246

NAUKA

WYUCZAM w krótkim czasie języka
niemieckiego i francuskiego. Konwer-
sacja, korespondencja, tłumaczenia —
Lagerstr 3 (Obozowa) mieszkanie 4.
LWOWSKA Szkoła Samochodowa ulica
Sykstuska 63, szkoli nadal kierowców
pojazdów mechanicznych. Nowoczesne
metody szkolenia, praktyka we wła-
stych warsztatach szkolnych. Zgłosze-
nia codziennie od g. 9—13 i 15—17.

MAŁŻENSTWA